

A Közgazdasági Politechnikum lapja

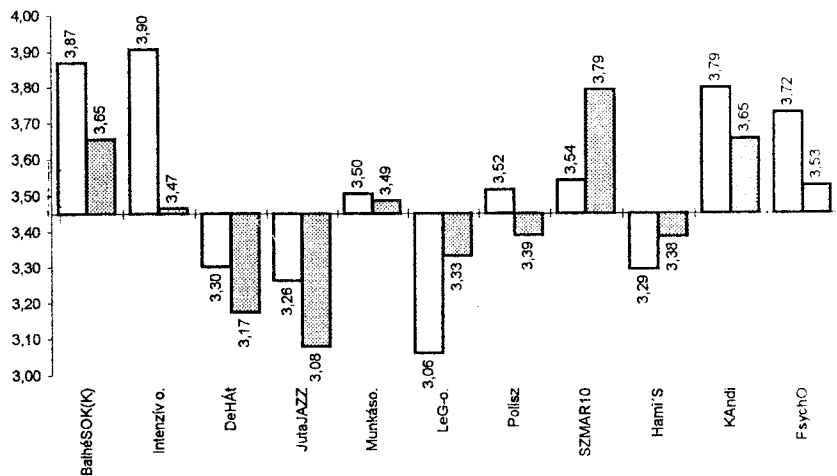
Poligráf

IX. évfolyam 5. szám 2000. február 1.

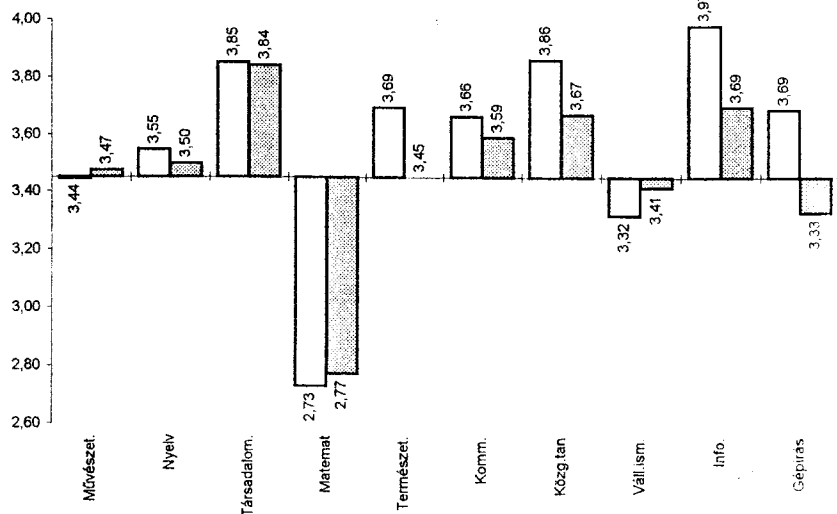

VIZSGASTATISZTIKÁK 1999-2000. TANÉV I-II. NEGYEDÉV

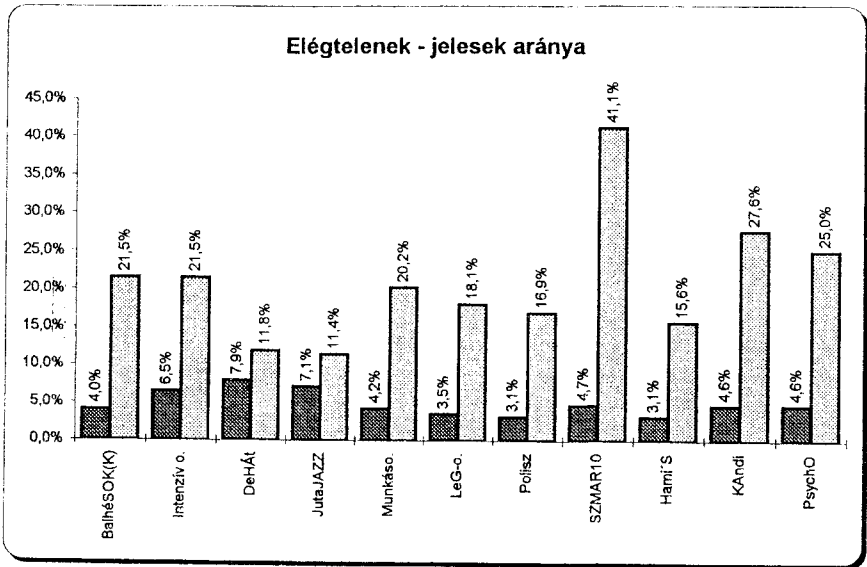
Osztályátlagok (3,45)

Tantárgyi átlagok (3,45)

A fehér oszlop az első, a szürke oszlop a második negyedév eredményeit mutatja

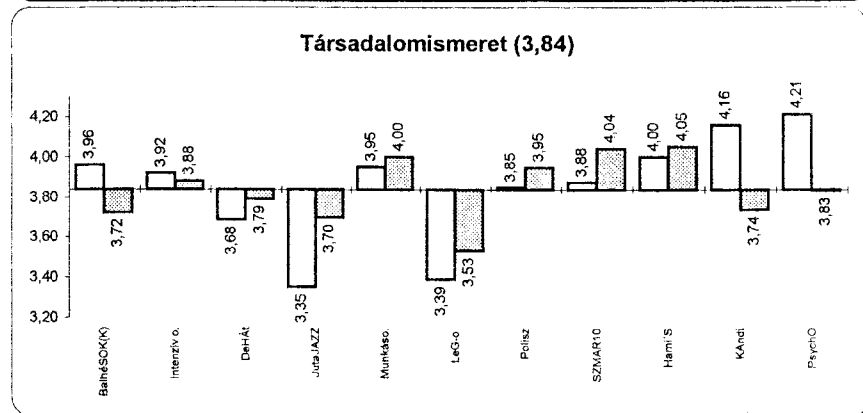
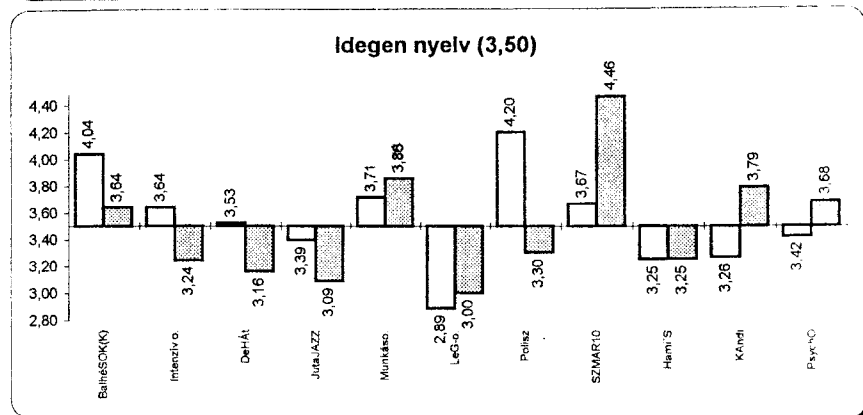
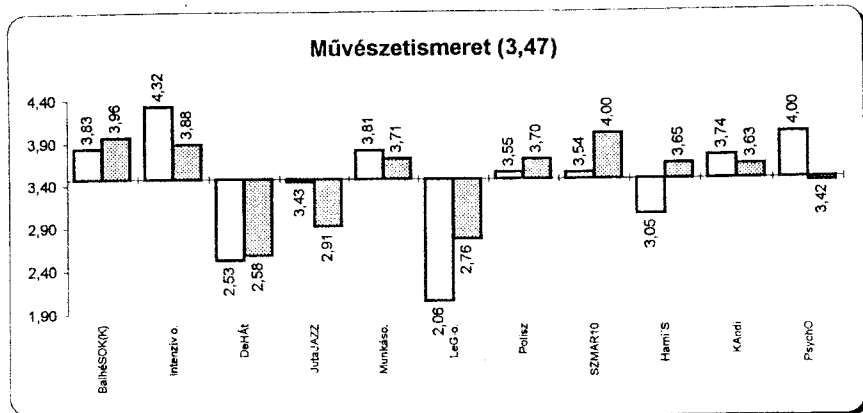

TOPLISTA

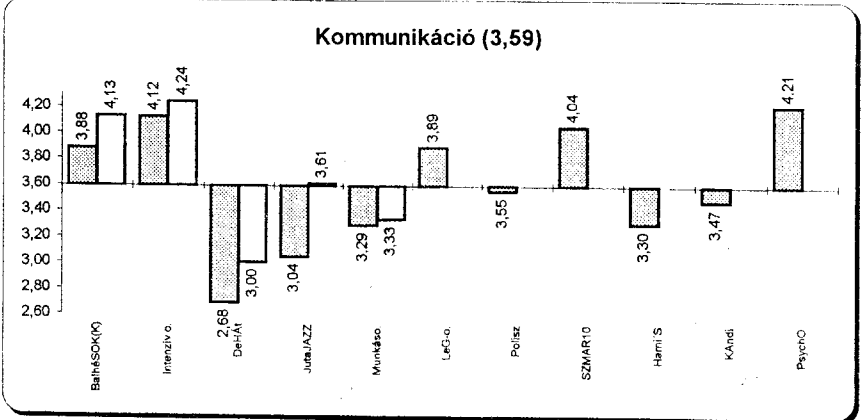
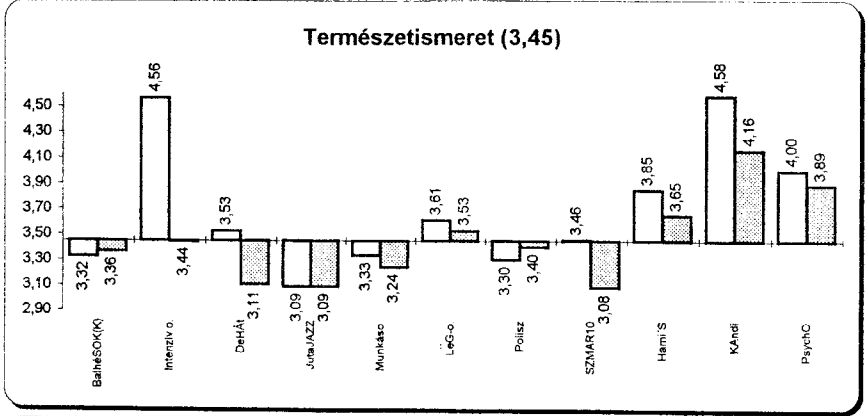
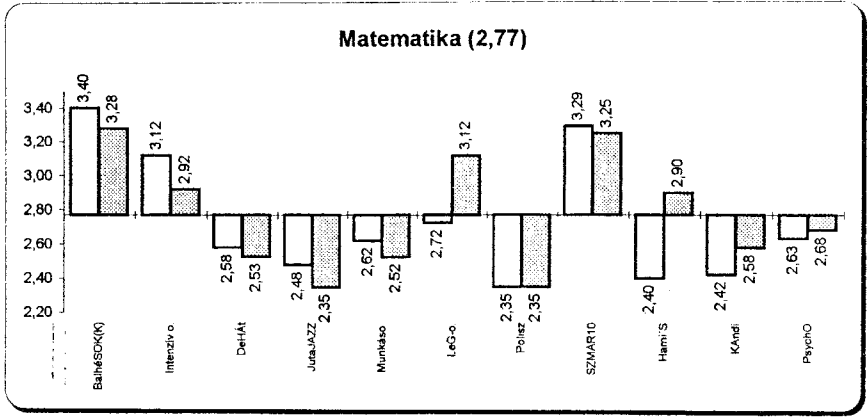
1. Fazekas Attila	Munkáso.	5,00	5. Kocman Szilvia	KAndi	4,60
Kaviczki Zsuzsanna	SZMAR10	5,00	6. Dóczy Katalin	Juta JAZZ	4,57
Zelencsik Gréta	SZMAR10	5,00	Pokorádi Tamás	Juta JAZZ	4,57
2. Bohács Rita	KAndi	4,88	7. Czinder Tímea	Intenzív o.	4,50
Szabó Márton	SZMAR10	4,88	Kiss Adrien	BalhéSOK(K)	4,50
Szűk Melinda	Polisz	4,88	Levendovics Gábor	PsychO	4,50
Tóth Katalin	Intenzív o.	4,88	Mátyás Zsolt	BalhéSOK(K)	4,50
3. Antal Mónika	SZMAR10	4,75	Takács Katalin	KAndi	4,50
Denke Attila	SZMAR10	4,75	8. Geszti Sára	LeG-o.	4,44
Herczeg Tamás	SZMAR10	4,75	Vér Diana	SZMAR10	4,44
Máté Petra	BalhéSOK(K)	4,75	9. Lehoczki Zoltán	Juta JAZZ	4,43
Sárközi Zsolt	BalhéSOK(K)	4,75	Ökrös Eszter	Munkáso.	4,43
Szabó Tímea	Intenzív o.	4,75	10. Borsányi Andrea	PsychO	4,40
Sztakovics Norbert	Polisz	4,75	Deli Krisztina	LeG-o.	4,40
4. Csillag Zsuzsanna	BalhéSOK(K)	4,63			

GRATULÁLUNK!

A fehér oszlop az első, a szürke oszlop a második negyedév eredményeit mutatja

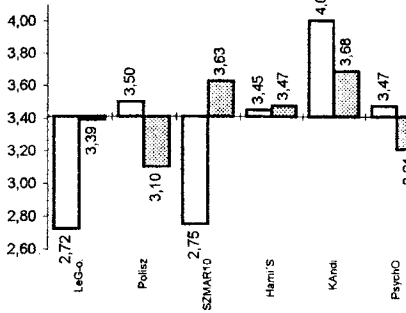

A fehér oszlop az első, a szürke oszlop a második negyedév eredményeit mutatja

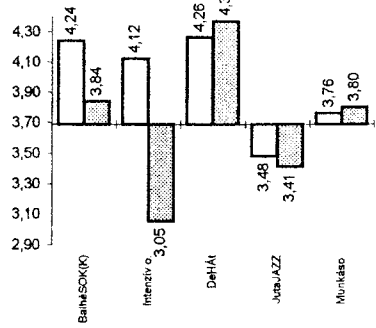

A fehér oszlop az első, a szürke oszlop a második negyedév eredményeit mutatja

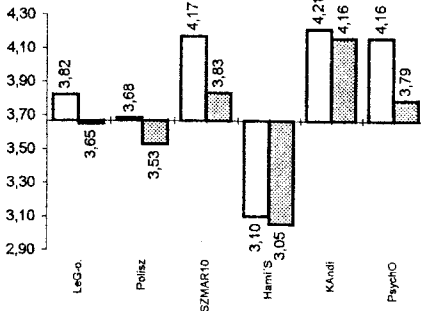
Vállalkozási ism. (3,41)

Informatika (3,69)

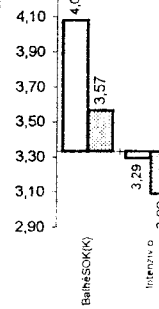
Közgazdaságtan (3,67)

Az informatika és a gépírás tantárgyak vizsgajegyei egyes osztályok naplójából hiányoznak, emiatt a diagram pontatlan.

a szerk.

Gépírás (3,33)

Az
ELŐSZOBA GALÉRIJA

2000. január 24-től

A HETEDIKESEK

alkotásait mutatja be a könyvtárban.

Kedves Györi Eszter és Eagle!

Ez most már tűrhetetlen. Ismét tévesen jelent meg az előző **Pályázat** ban egy vers - mindkettőtököt hibásan nevezve, illetve nem nevezve meg szerzőként. Nem találok szavakat a vétéség súlyosságára.

Már csak Bennetek bízom. Kérlek Mindkettőtököt, ha még nem vesztettétek el teljesen a hiteteket a helyi sajtóban, lapzártakor legyetek a korrektoraim.

Segítségetekre és verseitekre számítva kérek bocsánatot:

Jakab Judit

PÁLYÁZAT

A 2000. Év
levelezőlapon

„Rajzold le környezeted - iskolád, városod, családod - úgy, ahogy az ezredfordulón látod!” - ezzel a mottóval hirdetett a Kaláka Alapítvány és a Pesti Est Junior közös rajzpályázatot.

A szervezők várják a különböző technikával - színes ceruzával, vízfestéssel, temperával, zsírkrétával, ragasztással vagy karcolással - de legfeljebb A/4-es méretben elkészített levelezőlap-pályaműveket a Kaláka Alapítvány címére (1146 Budapest, Zichy Mihály út 14.), legkésőbb **2000. február 11-ig**. A kétszáz nyertes rajzból a Pesti csarnokban lesz kiállítás, amely március 4-én, a Kaláka folkfesztiválon lesz majd látható.

További részletek:

<http://www.junior.hu> vagy <http://biomusic.mentha.hu> címen.

A KOSÁRLABDA HÁZIBAJNOKSÁG VÉGEREDMÉNYE

„A” és „C” kcs. (összevont)
(Monopoli, (m)-Aster-X, Intenzív o.)

Helyezés	Csapat	Győzelem	Dobott és kapott kosár	Kosár-különbség
I.	COACH (Monopoli) (Karcis Gábor, Kovács Janina, Lippényi Miklós, Pálfy Péter, Szőnyi Dávid)	2	55-33	22
II.	KILLER BALLS (Intenzív o.)	1	34-47	-13
III.	POLI BULLS ((m)-Aster-X)	0	32-51	-19

KOSÁRKIRÁLY:	„Profi” kategória: Pálfy Péter (Monopoli), 39 ponttal (átlag: 19,5 pont) „Amatőr kategória”: Szilágyi -K. Szilamér (Intenzív), 14 ponttal (átlag: 7 pont)
LEGJOBB JÁTEKOS:	„Profi” kategória: Pálfy Péter (Monopoli) 12,5 szavazat - ponttal (átl.: 6,2 pont) „Amatőr kategória”: Csizmás András ((m)-Aster-X) és Míró András (Intenzív) 10 szavazat-ponttal (átl.: 5 pont)

* * *

Öröm és üröm

Öröm: A 7. évfolyamosok méltó ellenfelei voltak a nagyoknak (sőt), rendkívül ügyesen, taktikusan, a szemnek is tetszően, de feltétlen eredményesen játszottak. Reményteljes jövő elé néznek, így tovább srácok!

Felháborító: A Munkásosztály csapata a már többszörre kiírt - a csapatok megkérdezésével, azok kívánságára plusz két délután beáldozásával megszervezett - házibajnokságon nem jelentek meg a szükséges létszámban, ezért a küzdelmekből kizárták magukat. Továbbá a két soron következő háziversenyen sem vehetnek részt.

Jó lenne, ha egyesek komolyabban vennék mások igyekezetét, nem élnének vissza idejükkel. Távolmaradásukkal kockáztatták, veszélyeztették a bajnokság színvonalát.

Szabó László

SPORT PONTVERSENY '99 - 2000

- II. NEGYEDEV -

Az alábbi események után lehetett pontokat kapni:

- Kosárlabda - házibajnokság
- Tollaslabda - házibajnokság
- Röplabda szakkör
- Fitness - aerobic szakkör
- Tornaházi Party villámturnák (a JUTA Jazz és a Tanerők pontjai a III. negyedben lesznek beszámítva)

A Poli -AKG focigála pontjait többszöri kérés és ígéret ellenére sem kaptam meg a főszervezőtől! ???

- EGYÉNI VERSENY -

Csak az első tíz helyezett eredményével!

- HÖLGYEK -

- URAK -

Hely	Név	Osztály	Pont	Hely	Név	Osztály	Pont
1.	Tökei Tímea	SzmarlØ	625	1. ☺	Gáspár András	Tancrø	642
2.	Preiszner Nóra	DeHÁT	619	2.	Drábóczi Balázs	SzmarlØ	579,5
3.	Erdélyi Krisztina	DeHÁT	617	3.	Bodó Gergely	SzmarlØ	471
4.	Balaton Barbara	Polisz	582,5	4.	Csiznás András	(m)Aster-X	327
5.	Antal Mónika	SzmarlØ	554,5	5.	Szendi Zsolt	Polifoam	258,5
6.	Nagy Eszter	Monopoli	457	6.	Vidos Mihály	SzmarlØ	207,5
7.	Zélcnesuk Gréta	SzmarlØ	451	7.	Papp János	DeHÁT	186
8.	Németh Szilvia	Monopoli	447	8.	Miró Andras	Intenzív o.	144,5
9.	Szabó Rita	Polifoam	370	9.	Colin Hackett	Tancrø	140
10.	Molnár Melinda	Polifoam	357	10.	Szilágyi K. Szilámér	Intenzív o.	135,5

- CSAPATVERSENY -

(Mivel az osztályfőnököknek lehetőségük van az osztályukat erősíteni, ezért őket az átlagolásnál saját osztályuk létszámába is beszámítjuk.)

Hely	Osztály	Pont	Létsz.	Átlag	Hely	Osztály	Pont	Létsz.	Átlag
1. ☺	SzmarlØ	3289	26	126,5	9.	BalhéSOK(K)	697,5	27	25,8
2.	DeHÁT	1825,5	21	86,9	10.	Dönt és K	695,5	30	23,2
3.	Tanerök	2122,5	38	55,8	11.	Intenzív o.	600	27	22,2
4.	Monopoli	1256,5	27	46,5	12.	Psycho	410,5	21	19,5
5.	Polifoam	1335	29	46	13.	LeG-o	369	20	18,4
6.	Polisz	857	23	37,2	14.	HaMis	322,5	22	14,7
7.	Munkáso	696	23	30,2	15.	JUTA Jazz	283,5	25	11,3
8.	(m)Aster-X	699,5	27	25,9	16.	KAndi	183	21	8,7
					17.	BUX-A	39	16	2,4

Gratulálok a Testkultúra Munkacsoport nevében, sportbaráti üdvözléssel:

Vendél u., január 18.

Szabó László, a pontverseny jegyzője

„Végre egy verseny, amiben Mi (Tanerők) nyerünk... „

Nem hivatalos

ÉREMTÁBLÁZAT

- II. negyedév -

HELYEZÉS	OSZTÁLY	ARANY	EZÜST	BRONZ
I. ☺	Törtető Tanerők	7	6	4
II.	DeHÁt	4	2	⊗
III.	HaMis	2	2	⊗
IV.	Monopoli	2	⊗	⊗
V.	Polifoam	1	3	1
VI.	BalhéSOK(K)	1	2	3
VII.	Munkáso	1	⊗	2
VIII.	Polisz	1	⊗	1
IX.	Szmar10	⊗	2	2
X.	Intenzív o.	⊗	1	⊗
XI.	(m)Aster-X	⊗	⊗	3
XII.-XIV.	BUX-A	⊗	⊗	1
	JUTA Jazz	⊗	⊗	1
	Psycho	⊗	⊗	1
XV.-XVII.	Dönt és Képtelenek	⊗	⊗	⊗
	LeG-o	⊗	⊗	⊗
	Kandi	⊗	⊗	⊗

Számon tartja és az aranyakat is gyűjti:

Politechnikum, 2000. január 17.

SzabLac

Kedves IT-tag és nem IT-tag!

1. Boldog kétezeredik évet kívánok!
2. Örömmel emlékeztetlek/emlékeztetem, hogy február 1-jén újra találkozunk a könyvtárban. Tervezett témáink:
 - a dohányzással kapcsolatos felmérés tapasztalatai
 - a második negyedévi tanulmányi eredmények értékelése
 - egyéb.

Az ülés kézbentartói, dokumentálói a diákok lesznek.

Jakab Judit, IT-titkár

Sítábori szöszzenetek

- Nagyon fantasztikus volt az egész tábor! Jövõre is jövõk!
- Szerintem tõk jó volt, fõleg a vetélkedõ tetszett!
- Hajrá utazás, rövid lendülettel.
- A busz nem a legjobb, de jó volt, persze útlevél sem kellett volna!
- Jó volt a sielés és a kaja is, a verseny volt a legjobb.
- Lay s! Molnár Bálintnak mobiltelefont!!!
- Nekem nagyon tetszett az egész tábor, fõleg a síverseny és az utolsó napi vetélkedõ.
- Nagyon jó volt, az utazás kicsit fárasztó, de egyébként minden nagyon tetszett!
- A buszra téli gumikat! (És új fékpofát, mert az majdnem besült!)
- Életemben elõször sieltem, tõk jó volt.
- Minden tõk jó volt, jövõre is jövõk! (Valószínûleg!)
- Tõk király volt! Egész jól megtanultam sielni. Jövõre is jövõk.
- Nagyon jó volt, eddig a legjobb.
- Elsõ sítáborozásom a Politechnikum diákjaival és tanáraival fantasztikus élményt nyújtott számomra! A szállás, a kaja, a síoktatás és az idõjárás remek volt. Az indulás Budapestrõl és az utazás kissé körûlményesen zajlott, de nagyon jól éreztem magam.
- „A járvaszecskázó gépekben lezajló silókukorica õrlési folyamatának elemzése.” (Akadémia Kiadó)
- Ennyit még nem estem öt napba sűrítve, de kár lett volna kihagyni!
- Hosszú idõ után sieltem újra, remek volt! Az olasz konyha is!
- Minden nagyon szupi volt, fõleg a reggeli kánkán és hegymászás (reggeli torna), a sielésrõl nem is beszélve! Jókat röhögünk, túl jó volt, így nem tanultam semmit a vizsgára! Nem bánom!
- Nagyon jó volt az éjszakai sielés!
- A tábor jó volt, csak kevés volt a pálya és a kaja is. Ennek ellenére túl sok volt a betartandó szabály. Megbeszéltük, hogy jövõre nem jövünk, de úgylis ott leszünk.
- A hely, a szervezés, a pálya, mind-mind hagytak kívánnivalót maguk után. A tavalyi jobb volt! (Misi)
- Szar szállás és busz! Egyébként minden rendicsek volt!
- Király volt a társaság és úgy az egész tábor.
- Kevés, gyenge pálya!
- Soha többet nem jövök iskolai sítáborba!
- Nagyon jó volt szerintem, bár most voltam elõször. Jó volt az oktatás is, azt hiszem, sokat tanultam.

Az ügyeleti pontverseny állása január végén

LeG-o. 81 pont
Polisz 55 pont
KÁndi 50 pont

Szmar10 67 pont
Pszych0 51 pont
ŋamiš 30 pont

Hónapról hónapra

Érdekes lenne összeszámolni, vajon milyen gyakran használjuk a hónap szót. /A "Hónap dogát írunk" nem számít ide!/ Születésünk hónapjától halálunk hónapjáig, az iskolai év hónapjain keresztül át- meg átszövik életünket a hónapok. Sorrendjüket mindenki tudja már hét évesen, néhány röpké információ jön hozzá még a későbbi tanulmányok során, aztán az egészet el is felejtjük, vagy jobb esetben elraktározzuk "zugagyunkba", ahonnan egy-egy nagykaritás alkalmával vagy kidobjuk vagy tovább őrizgetjük. Ez persze nem tragédia, mert nagyon kiváló ember lehet valaki attól, hogy a hónapokról csak a nevéket tudja. Akit azonban érdekelnek további kalandozások a kalendáriumban, az tartson velem.

Január

Már maga a "hó-hónap" szó is érdekes megfigyelésre ad alkalmat. Ugyanúgy származéka a "hold" szónak, mint a német "Monat" a "Mond"-nak, vagy a latin "mensis" a görög "méné" /hold/ szónak. Vagyis az évnék hónapokra való felosztása nem a viszonylag változatlan Naphoz, hanem az állandóan változó Holdhoz kapcsolódik. A holdhónapokat megkülönböztetésük miatt később nevekkel és számokkal látták el, s mai sorrendjük is ezen a kevert névadáson alapszik.

Hogy a régi Rómában és a természeti népeknél is a természet megújulása, újjászületése volt az év kezdete, azt - gondolom - mindenki tudja. Azt már azonban kevesebben tudják, hogy mindez Kr.e. 153-ban változott meg. Az állami tisztségviselők ebben az évben nem március elsején, hanem január elsején léptek hivatalba. Kb. ettől fogva mondhatjuk a január hónapot évkezdetnek. Az év első hónapjának első napja azonban több mint másfél évezredig bizonytalan volt, mert az első holdváltozástól függött. Mi keresztények is hol december 25-én, hol január 6-án, hol meg az adventtel kezdtük az évet. XII. Ince pápa aztán már nem tűrte tovább ezt a nagy összevisszaságot, és végérvényesen január elsejére tette az év kezdetét.

A január szó eredetének kialakulásához vissza kell mennünk Ó-Itáliába, a római kor kezdete előttre. Az itt lakó népek egy Zan nevű pásztor-királyukról szöttek a legendákat. Ez a Zan király igen tiszteletreméltó király lehetett, mert neve évszázadokon át fennmaradt, és a latin nyelv későbbi alakulása során Jan lett belőle. /Ugyanúgy, ahogy "Zeus pater"-ből Jupiter./ Az idő telt-múlt, és a mitológia kialakulásának törvényei szerint

az egyre későbbi korok már istenként tisztelték Jan-t. Természetesen nem emlékeztek kinézetére, ezért a felruházott tulajdonságok alapján kezdték el ábrázolni. Ez egy kettős fej /biceps/ volt, egy szakállas és egy szakálltalan, melyek tarkójukkal illettek egymáshoz, s melyek a Napot és a Holdat, a nappalt és az éjszákát, azok egységét szimbolizálták. Ké-

otthona volt, hiszen itt égett a latinok örök házi tűzhelye - odavezető kapukkal építtette körül. Ezek voltak az úgynevezett Janus-ívek. Az egyik legrégebbi Janus-kapu pedig különös jelentőségre tett szert a mitomán rómaiak életében, Ez a kapu a tégláégető hegy aljánál lévő Alsóvárosból vezetett a Forumra. Itt helyezték el Jan isten érc szobrát. Ha a római haderők kivonultak a városból, ezen a kapun meneteltek kifelé. Ilyenkor szélesre tarták a kapu szárnyait és be sem zárták, addig amíg a sereg vissza nem jött, mert nagy szerencsétlenség lett volna, ha a visszatérők azt zárva találják. A nyitott Janus-kapu tehát a rómaiak életében háborút jelentett, a zárt pedig békét. A kapu kinyitása a háború kezdetét jelentette, idővel pedig Jan általában a kezdetet.

Janus isten /akinek nevéől és foglalkozásáról minden kapust "janitor"-nak neveztek/ ilyenformán lett minden kezdetnek a szerencseistene. Idővel még a világegyetem teremtőjének is őt tartották, és mindenesetre az emberi születés védőjévé is megtették. Feleséget is kapott, ő volt Dea Jana, vagyis Diana, a Hold istennője.

Numa Pompilius pedig, amikor az addig tíz hónapos évről áttértek a tizenkét hónapos évre, az első hónapot Janus istennek szentelte "Mensis Januarius" néven. / A tízhónapos esztendő emlékéit ma is őrzi utolsó négy hónapunk neve, melyeket "hetedik, nyolcadik, kilencedik és tizedik" néven latinul "septem, octo, novem és decem" néven nevezünk./

Mensis Januarius mi már csak röviden januárnak ismerjük, és eszünkbe sem jut a jó öreg latin szerencseisten, akinek hónapja főleg a házasságkötésekre volt alkalmas. A görögök a januárt egyszerűen csak "gamélion"-nak, "nászi hónapnak" nevezték. A januárban születettek pedig örökölték valamit a misztikus szerencseistentől: a hagyományok szerint ők különösen alkalmasak arra, hogy léleklátókká legyenek.

sőbb mind a két fej szakállas lett, és azt mondták, Jan isten-király őrszem, előre és hátrafelé is figyel, őrzi a házak kibejáratát. A kapukat is "janua"-nak nevezték, és Jan isten hajlékaként tisztelték.

Numa Pompilius /Kr.e.715-662/, aki a rómaiak egész vallási életét megszervezte, kialakította Jan kultuszát is. A monda szerint Jan egykori palotája Róma egyik dombján állt, ezért ezt a dombot Janiculusnak nevezték el. A római Forumot - amely jelképesen a latin népek

A magyar háziverseny decemberi kérdéseinek megoldása

1. Mennyi időre kívánunk boldogságot, ha a/ "Boldog új évet!", b/ "Boldog újévet!" kívánunk?

a/ egy egész évre

b/ egy napra (január elsejére)

2. 1847. november 3-án ajánlotta fel Széchenyi egy évi jövedelmét az Akadémia létrehozására, ezért ekkor ünnepeljük a Magyar Tudomány Napját.

3 A Haydn Búcsúszimfóniájának keletkezéséről terjedő anekdota a következő:

Az utolsó tétel fináléját úgy komponálta meg Haydn, hogy a fáradt muzsikusok egyenként - szólamuk végeztével - elolthatták a gyertyájukat, lehették hangszerüket és elhagyhatták a színpadot.

4. Boccaccio írta meg a Dante-életrajzot.

5. A keresett rímek eredetileg Babits Mihály: Messze, messze c. versében találhatók:

Ó mennyi város mennyi nép

Ó mennyi messze szép vidék

Rabszoróm mily mostoha

Hogy mind nem láthatom soha.

(Bradák Feri rímpárjai: fő - mező, mostoha - soha)

6. Országok - helységek

Trója - Török. Eldorádó - Amerika (USA, Venezuela, Mexikó, Brazília, Kanada

Szigetvár, Széphalom - Magyaro.

7. Irodalmi művek - helységek

Trója - Homérosz: Iliász, Voltaire: Candide, Zrínyi: Szigeti veszedelem

Kazinczy - a széphalmi vezér, a nyelvújítási mozgalom egyik vezetője

8. "Fordítás"

Diligenter frequentáltam *Buzgón látogattam*

Iskoláim egykoron, ...

Secundába ponált mégis *Megbuktatott mégis*

Sok szamár professzorom. ... *tanítóm.*

9. Petőfi: Deák-pályám (1844, Dunavecse) című verséből ered a fenti részlet.

10. Thaly a magyar kuruc dalok "megtalálója", Macpherson az Ossian éneke "felfedezője".

11. habits: Ősz és tavasz között, Szabó Lőrinc: Különbéke és József Attila Nagyon fáj c. művei 1936-ban készültek.

12. Melyik operára vonatkozik?

a/ énekesnőből lett gyilkos és öngyilkos Puccini: Tosca (Tosca)

b/ hadvezér szeretett felesége, végül férje által megfojtott áldozat Verdi: Othello (Desdemona)

c/ Börtönőrből lett győztes feleség Beethoven: Fidelio (Leonóra)

d/ Falusi leányból lett városi hercegné Csajkovszkij: Anyegin (Tatjana)

e/ Zárdába induló szűzleányból lett Amerikába kitoloncolt prostituált. Puccini: Manon Lescaut

13. Decemberben mutatta be az R.S.9. Stúdiószínház Franz Kafka A per c. 1925-ös művét Soós Tamás rendezésében. Orson Welles készített filmet belőle 1962-ben.

14. a/ Csehov Taganrogban volt ifjú, Moszkvában szerzett orvosi diplomát, és Szahalin szigetén gyűjtött életre szóló tapasztalatokat. A Művész Színház mutatta be először darabjait.

b/ Németh László bölcsészhallgatóként kezdte, de orvosi diplomával fejezte be egyetemi tanulmányait. Legismertebb regényei: Gyász, Iszony, Égető Eszter

c/ Sir Arthur Conan Doyle 23 évesen a dél-angliai Southsea-ben kezdte orvosi praxisát. Megírta a Búr háború történetét, amiért lovaggá ütötték. Sherlock Holmes megteremtője.

d/ Archibald Joseph Cronin Skóciában nevelkedett. 1919-ben szerzett orvosi diplomát. Legismertebb regénye: Réztábla a kapu alatt.

Jelest kapták: Bradák Feri, Balázsok(K) és Cseh Ildi, Hranis

Csapatunk!

**A magyar háziverseny februári forduló, 2.
Beküldési határidő: február 10.**

1. Kinek mely verséből származik az alábbi idézet? (2 pont)

„minek az est, e szárnyas takaró?
miért a dombok, és miért a lombok
s a tenger, melybe nem vet magvető?

2. Egy híres mű szereplőit olvashatod a következő sorban, de van köztük egy kakukktojás.

Melyik az, és miért nem illik a sorba? (3 pont)

Bálint, Éva, Margit, Márta, Wagner

3. Az alább felsorolt férfiak közül ki nem volt kortársa a többinek? (1 pont)

Antonio Vivaldi, Johann Sebastian Bach, II. Rákóczi Ferenc, Zrínyi Miklós

4. Mi történt 1901. december 10-én? (1 pont)

5. Hol leltek rá a régészek a híres „kigyós istennő” szobrára? Minek a szimbóluma ez az alak? (2 pont)

6. Egészítsd ki az alábbi táblázatot! (7 pont)

Szerző	Műcím	Évszám	Műnem	Műfaj
Kármán József	1794	epika
.....	Letészem a lantot	1850
Schiller	óda
.....	A felhők	Kr. e. 4. sz.
Rilke	szonett

7. Mit jelentenek az alábbi kifejezések, és melyik szellemi mozgalomhoz kapcsolható mindhárom? (4 pont)

deizmus, robinzonád, Sapere aude!

8. Kik fordították le először a teljes Baudelaire-kötetet, mely 1923-ban jelent meg? (3 pont)

9. Mely írók, költők életpályája kapcsolódik a következő helységekhez? (6 pont)

Alsósztrégova, Csesztve, Csurgó, Érmindszent, Fogaras, Nikla

10. Melyik nem J. M. Turner festménye a felsoroltak közül? Ki festette a „kakukktojást”? (2 pont)

Eső, gőz és sebesség
Tahiti nők

Temetés a tengeren
Sziklás öböl

11. Milyen strofa jellemzi a következő részletet? Kinek mely művéből ered az idézet? (3 pont)

Én rajtam jutsz a kinnal telt hazába,
én rajtam át oda, hol nincs vigasság,
rajtam a kárhozott nép városába.

Nagy Alkotóm vezette az igazság.
Isten Hatalma emelt égi kénnyel,
az ő Szeretet és a fő Okosság.

12. Kik készítették zeneművet, operát a következő irodalmi alkotások alapján? (5 pont)

Beaumarchais: A sevillai borbély
Goethe: Faust
Mérimée: Carmen
Schiller: Tell Vilmos
Shakespeare: Othello

13. Melyik Shakespeare-drámában szerepel az „Országomat egy lóért!” mondat? (1 pont)

13+ 1. Ki a szibériai borbély rendezője? Melyik zeneszerző mely művére utal a filmcím? (3 pont)

Kedves angolul tanuló és értő diákok és tanárok!

Az előző ban Colin által válogatott vicceket olvashattatok. Ezúttal én szeretnék nektek fejtörőket adni, melyek megfejtését szívesen várom, s a helyes megfejtést beadók jutalomban is részesülnek. Kellemes időtöltést kívánok!

Natasa

1. Match each description with the appropriate name, number or term.

1. The world's first synthetic plastic.
2. Computer used by the Allies to break German codes.
3. Dollar price of a Ford Model A in 1927.
4. Long-hidden cave discovered in 1940, whose walls are covered with Ice Age art.
5. Number of people who have died of AIDS worldwide.
6. Celestial phenomenon discovered by Allan Sandage and Thomas Matthews in 1961.
7. Number of languages spoken in the 227 countries of the world.
8. Comet that crashed into the planet Jupiter in 1994.
9. Number of servings of Coca-Cola sold per day.
10. 1928 discovery that revolutionized 20th century medicine.

- a, 1 billion
- b, Colossus
- c, quasar
- d, Shoemaker-Levy 9
- e, 550
- f, Bakelite
- g, Lascaux
- h, penicillin
- i, 16 million
- j, 6701

2. Who is he?

He was born in Bonn, the son of a tempestuous father who raised him to succeed Mozart and then drank himself to death. His early compositions were for piano; his performances throughout Europe earned him acclaim as an improviser. But he was plagued with hearing problems, and after suffering from depression, he relocated to a rural village outside Vienna and sought relief in composing. His music echoed his character. The *Ninth Symphony*, his last, included the choral „*Ode to Joy*”, a timeless melody.

3. What is it?

Aerial phenomenon that occurs as a moving luminous sphere several inches in diameter. It usually occurs near the ground during thunderstorms, may be red, orange, or yellow in colour, and is often accompanied by a hissing sound and distinct odour. It lasts only a few seconds and dies out suddenly, either silently or explosively. It has been observed to cause damage by burning or melting. Its causes are unknown, but among the explanations of this phenomenon are the following: air or gas behaving abnormally; high-density plasma; an air vortex containing luminous gases.

Have fun!

Kedves versem

Az alábbi vers költője a hetvenes évek első felében volt „fiatal költő”, amikor én gimnazista voltam. Zavarbaejtően szókimondó verseivel sokak ízlését és sokak politikai érzékenységét sértette. A nyolcvanas években a budapesti liberális ellenzéki értelmiség egyik mértékadó személyisége volt, verseit csak földalatti kiadványok publikálták. Ez a vers 1985-ben jelent meg „Azt hiszik” című kötetében az AB Független (értsd: illegális) Kiadónál 1500 példányban. Nem is az Állami Könyvterjesztő Vállalat terjesztette a köteteket, hanem barátok adták tovább barátoknak és azok ismerőseinek. Ez tilos volt - miért is? Tulajdonképpen el tudnám magyarázni, de nincs kedvem, mert még számomra is, aki felnőttként ítem át ezeket az éveket, álomszerűen valószínűtlenné vált az egész korszak.

A verset nem a nyolcvanas években olvastam, hanem jóval később, egy olyan időszakban, amikor úgy éreztem, életem fordulóponthoz érkezett. Az önvizsgálat és számvetés ideje volt ez, kikerülhetetlen és megválaszolatlan tünő kérdések foglalkoztattak - éppen ilyenek.

A vers ugyan összetéveszthetetlenül egy férfi verse, de ajánlom nőknek is - minden érzékeny és gondolkodó társamnak.

Csicsi

Petri György: Három Sárb Odler/1. Imp

Nagy embernek és szentnek lenni önmagunk
számára: ez az egyetlen fontos dolog.
(C.B.)

Nagy ember vagyok-e? Szent vagyok-e?
És a kérdések érdekesekek-e?
Vagy a többiek igyekezete?
Törekedjünk-e, és ha, mire?

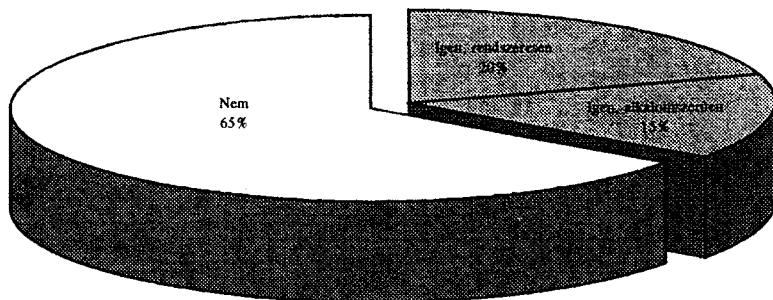
Vagy tartózkodjunk? Igen? Nem? S mitől?
Befogad-e, s ha mégis, milyen öl?
Szabad-e elcsevegni bármiről?
És az oltalmat adó fal merre dől?

Szabad-e bármit nem gondolni el?
És ha nem, ki büntet meg és mivel?
És ha szabad, ki mondja, hogy szabad?

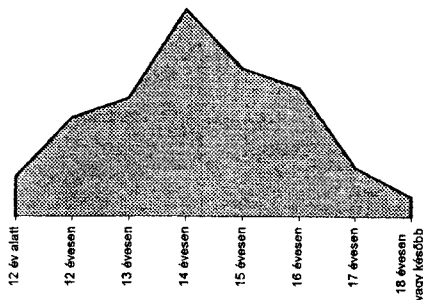
Lehet-e soha nem igaz szavad?
Rulett-e a rulett, ha nem forog?
Lehet-e fontos *egyetlen* dolog?

(P.S.: mi az a Sárb Odler? A helyes megfejtők a szerző különjuttalmában részesülnek.)

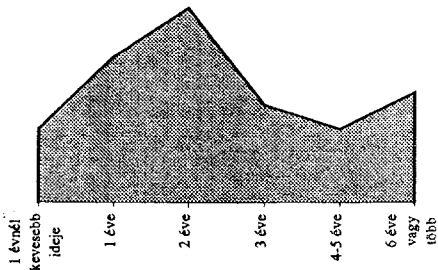
1. Dohányzol?

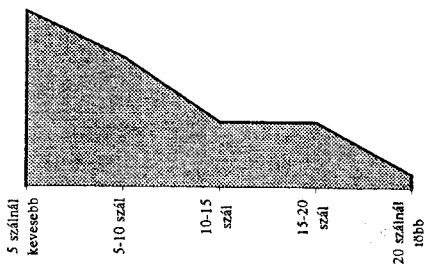
Ha dohányzol, hány éves korodban kezdted?

Ha dohányzol, mennyi ideje szoktál rá?

Ha dohányzol, hány szálát szívsz el naponta?

Szüleid tudnak-e róla?

A szüleid belegyeznek?

Nehéz betartani a törvényt?

Részt vennél leszoktatási programban?

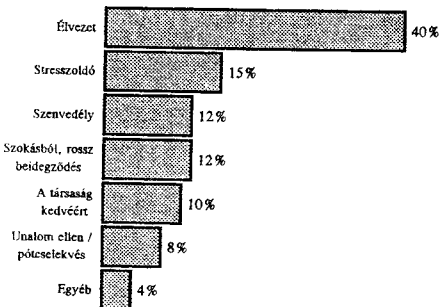

A lehetséges szankciók sorrendje

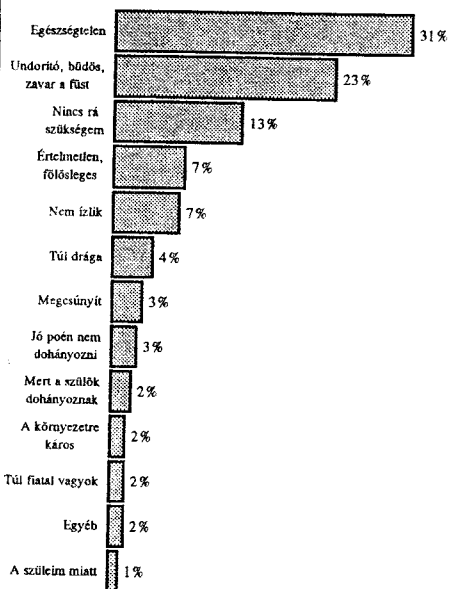
1. **Önálló keresettel nem rendelkezők esetében:**
 1. Négy szemközti beszélgetés a feltárával, ill. az osztályfőnök(ök)kel.
 2. A probléma osztályidőn váljék nyilvánossá.
 3. Halmozott törvénysértések esetén az Iskolabíróság hozzon határozatot.
 4. Iskolai, ill. osztályprogramoktól való időszakos eltiltás.
 5. Az iskolából való kizárás.

2. **Önálló keresettel rendelkezők esetében:**
 1. Kerüljön az ügy a Huhogás elé.
 2. Kerüljön az ügy az egész iskola nyilvánossága elé.
 3. Az Iskolabíróság tegyen feljelentést, mely 30 ezer forint pénzbüntetést von(hat) maga után.
 4. Az Iskolabíróság forduljon a munkáltatóhoz javasolva munkaviszonyának megszüntetését.

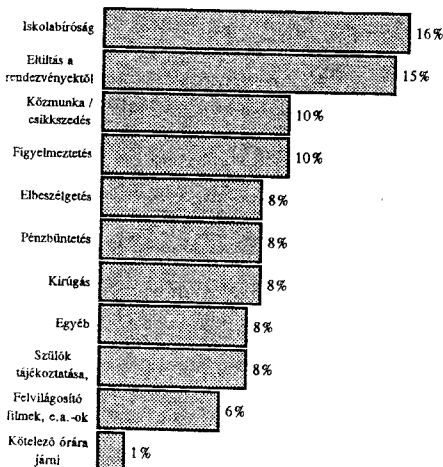
Miért dohányzol?

Miért nem dohányzol?

Milyen szankciókat javasolsz?

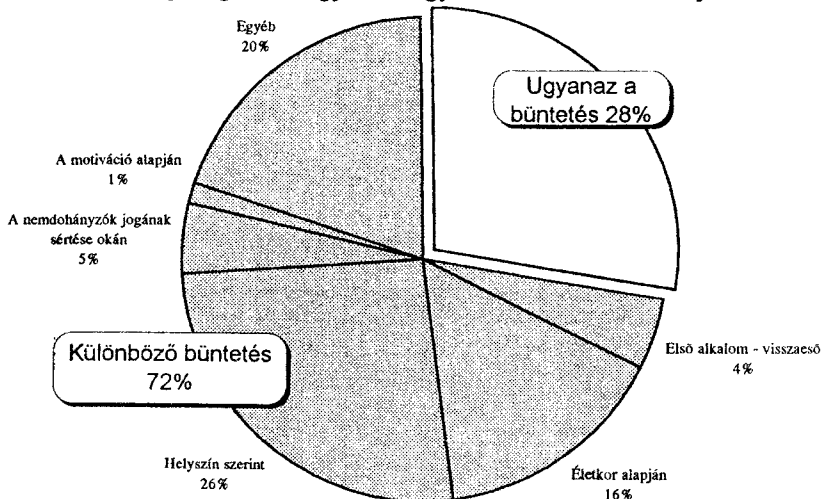

Reklám

Bár nem volt kérdés, mégis örömmel olvastuk, hogy a kérdőívet kitöltők között tizenhárom olyan iskolapolgár is van, aki már leszokott a dohányzásról.

Gratulálunk!!!

A törvényszegőknek ugyanaz vagy differenciált büntetés jár-e?

Kedves **Párhuzam**-olvasó!

Az előző két és fél oldalon diagramokat silibizálhattál, melyeket Tibor készített el a síszünetben. (Köszönet neki ezért!)

A 400 példányban terjesztett és a kért határidőre visszaérkezett és megválaszolt 254 kérdőív alapján formálódott a Politechnikum dohányzási állapotrajza. A megkérdezettek nagy része megértette a kérdéseket és komolyan vette feleleteit, így a fentebb látható statisztikai adatokról elmondható, hogy reprezentálják az iskolát.

Hogy mit lehet kezdeni ezekkel az információkkal, hogyan lehet továbblépni, milyen változtatásokat lehet, illetve kell bevezetni, azt a jövő és néhány arra hivatott testület (Iskolabíróság, Iskolatanács, DÖK, Huhogás) döntse el!

A szerk.

Ajánló oldal

RÜDIGER ÉS MARGIT DAHLE: A DOHÁNYFÜST PSZICHOLÓGIÁJA

A dohányzásról már nagyon sokat beszéltek, írtak, gondolkodtak. Sokféle álláspontból elemezték, ajánlozták, megbélyegezték. A dohányzás mindig is hívekre és ellenzőkre osztotta fel az emberiséget. Ma is nagyon kevés embert hagy hidegen ez a téma. Sohasem volt számunkra közömbös, és ma sem az. Ezeknek a gondolatoknak a jegyében ajánlom figyelmetekbe a fenti könyv elolvasását. A mű igen olvasmányos, nem tudományoskodó, mindazok számára izgalmas lehet, akiket érdekel egy kis kultúrtörténet a dohányzásról. Magam nem vagyok a cigaretta rabja, de az emberek lélektana nagyon foglalkoztat, tanulságos megtudni, hogy kit mi indított el a dohányzás szenvedélyére.

Néhány gondolat a könyvből a teljesség igénye nélkül, mely miatt nekem tetszett a mű, és hasznosnak tartom:

- A dohánynövény
- A dohányzás története
- A dohányostípusok:
 - Az agresszív típus, avagy a titkos kalandor
 - A szélsőséges típus, „Mindent vagy semmit!”
 - A nemes lelkű típus, avagy a nagyvilági nő/férfi
 - A teljesítményorientált típus „Az élet nehéz!”
 - A demonstrációs típus, avagy „én vagyok mindenből a legjobb.”
 - Az élvezeti dohányos
 - Kommunikatív típus
 - A gyermek típus
 - A félték típus
 - A válogatós luxusember

Senkit sem lehet egy típusba sorolni, kategorizálni, általában kevert típusok léteznek. Kíváncsi vagy, hogy te vagy a barátaid, ismerőseid melyik dohányostípushoz tartoznak leginkább, és ennek ismeretében en segítséggel megpróbálnál leszokni ill. másokat ösztönözni erre?! Olvasd el a könyvet, nemcsak szórakoztató, de fel nem tett kérdéseidre is választ találsz benne a témával kapcsolatosan.

Jó szórakozást!

Csillag Éva

Odüsszeia

avagy egy dolgozat a több százból, amit Marcello D'Orta tanár úrnak el kellett olvasnia

**A BalhéSOK(K)nak ajánlom
a szerk.**

Az én legkedvesebb filmem röviden pont tegnap ment a moziban, az a címe hogy „Odüsszeia”. Most akkor elmesélem.

Volt egyszer egy Odüsszeusz, aki fölgyújtotta Tróját. Bevetette a falovás cselet és mindenkit fégölt. Avval a háborúnak vége lett és neki haza kellett menni.

A hazáját úgy hívták hogy Itakába.

Akkor szedelőzködött és ment, ment, ment lendületlenül. De ettől kezdve annyi de annyi bajon ment keresztül, hogy az már hétbaj volt! Az első baj amin keresztülment a Küklopsz volt. Volt egy bazi nagy barlang egy bazi nagy fésűvel, egy bazi nagy hajszáritóval, egy bazi nagy darab sajttal, egy bazi nagy ággyal. Bejön a Küklopsz, egy egyszemű óriásszörny. Ordít egy bazi nagyot, aztán meglátja Odüsszeusz társait és megette őket. De senki se akart meghalni. Élni akartak még egy kicsikét. Egyik azt kiabálta: „Küklopsz, ne éngem egyél meg, edd meg inkább néd azt a másikat!”, de a Küklopsz pont őt akarta bekapni, mer látta, milyen zsíros jó falat!

Akkor Odüsszeusz ivatott vele egy kis bódult bort, és a Küklopsz alva rogyott össze. Nyugi, nyugi, kumtak oda egymásnak, aztán elpuccoltak. Akkor az óriás kiabálni kezdett de senki se hallotta, de a végén mégis meghallották a többi szörny és azt monták neki: „Hát neked meg ki kaparta ki a szemed?”, és a Küklopsz azt monta „senkise”, na akkor hülye vagy, monták neki.

És így Odüsszeusz meguszta. De volt ám egy másik baj. Bizonyos félig nő szirének tudtak egy nagyon szép számot. Erre Odüsszeusz parafadugót tettetett a barátai fülébe, de ő nem tette be magának, és

amikor azok a félhalak énekelnek, ő legszívesebben a tengerbe ugrana, de megvan kötözve, és senki ráse ránt.

A végén aztán kiszabadítsák, erre tessék, nem ott az újabb baj? Találkozik a szelek istenével, aki ad neki egy acskó szelet, de a társai kinyitják az acskót, és a hajó meg hun le, hun főbukfencezik. Na akkor kikötnek Kirke varázslónőnél, aki egy újabb baj. A varázslónő mikor meglátja őket, disznóvá változtatja őket, de Odüsszeuszt nem. Odüsszeusz az erősebb, és ő nem akar disznó lenni. Így kiszabadítja a barátait is és elbuvszuzkodik Kirke varázslónőtől.

Később mind meghalnak, de Odüsszeusz még él. Megy megy hazafelé, de egy angyal olyan öreggé változtatja, mint egy rendes öreg, és azt mondja neki, nehogy megtanálja mondani, hogy ki ő. De Argosz, a kuttyája persze észreveszi, és mikor már háromszáz évet várt rá, megdöglik.

Megy, megy, hazaér, mindent elmond a fiának, akinek a nevére már nem emlékszek. De a fiát se olyan fából faragták ám, azt mondja: „Nebusulj papa, kinyuvasztjuk őket, mint egy kuttyát!”

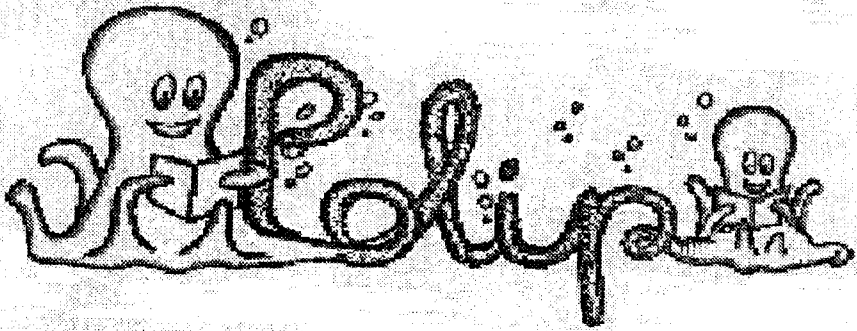
Akkor csinált egy nagy cselet, egy ilyen kelepcét. Ez egy erős ij volt, amivel senki nem birt löni. Mindegyik Disznó fogta megpróbálta, bohóckodott, menősködött, hencegett! De egyik se birt vele. Akkor jött Odüsszeusz, mindenki kinevette, béna, béna, monták neki, de ő megbirt vele és ijedtübe mindenki futóra! És Odüsszeusz megint fiatal és erős lesz és minden ajtó bevan zárva, és Odüsszeusz meg a fia agyonverdesték őket.

A végén felmosták a padlóról a vért valami lugféaleséggel, aztán lefeküdtek aludni.

Marcello D'Orta: Én, reméljük, megúszom (Európa Könyvkiadó, Budapest, 1997)
Fordította: Magyarósi Gizella

Figyelem!

Ha valaki kijavítja a helyesírási hibákat a szövegben, és eljuttatja a jó változatot a szerkesztőségbe február 11-ig, magyar nyelvi jelest kap!

EGZOTIKUS DIÁKCSEMEGE

2000. január 31. - I. évfolyam 3. szám

Főszerkesztő: Tamás Orsolya (HaMi's)	Közélet: Frei Kitti (LeG-o.)
Korrektor: Surányi Anna (SZMAR10)	Képregény: Huszár András (LeG-o.)
Képszerkesztő: Frei Kitti (LeG-o.)	Publicisztika: Békéssi Gábor
Tördelő: Budai Melinda (KAndi)	Társadalmi kérdések: Budai Melinda (KAndi)
Programajánló: Surányi Anna (SZMAR10)	
Háttér: Jakab Judit és Főző Attila	

Kedves Mindenki!

Mint azt már bizonyára tudjátok, a Polip c. lap a Média-fakultációk önállóan szerkesztett újsága. Némileg változások történtek belső környezetünkben, amely annyit takar, hogy bizonyos szerkesztőségi posztokra új emberek kerültek. (Fent látható!) A lap arculata is változóban van:

Terveim szerint a következő szám már fizikailag is különálló lesz a Poligráftól, ám ehhez szükség lenne az olvasók, illetőleg a Ti közreműködéseitekhez is a következő módon: ötleteket adtok, hogy miről szeretnétek olvasni (legyen az bármilyen extrém téma, pl. politika, ezoterika vagy épp a repülőmókusok nemi élete), vagy magatok is tollat ragadtok és írtok valami szépet (izgalmasat, irtózatost, megdöbbentőt, letaglózót) a lapba. (Tudom, igen megerőltető feladat megkeresni valamelyik szerkesztőt, ne adj isten írni néhány sort, főleg egy amúgy is sok különmunkát igénylő iskola mellett..., de mégis jó lenne, ha néhányatok ezt megtenné....nem muszáj, hogy írói vénával rendelkezzen az illető!)

Annyit azonban elárulhatok előre, hogy ilyesfajta próbálkozások már most is vannak a lapban, szóval ha elolvassátok az adott cikket, és lesz mondanivalótok, ne várjatok addig, amíg lecsillapul örömtők, felháborodások vagy dühötök: írjatok és osszátok meg velünk és másokkal is véleményeiteket! Írhattok névtelenül, névvel, de nem más nevében! A lényeg, hogy valahogy eljusson az írásotok valamelyik szerkesztőhöz!

A következő számig jó olvasást és jó munkát kívánok:

Tamás Orsolya

POLIHÁZ MEGNYITÓ

1999. XII. 8-án mindannyian egy kivételes és rendkívüli eseménynek lehettünk tanúi. Az álmokat tervek, majd a terveket tettek követték, és néhány hónap alatt már készen állt a Budapesti Ifjúsági Vállalkozási Központ, melynek megnyitóján részt vehettünk. Ahogy Demszky úr is mondta: „...a sokoldalú, az új idők szeleire fogékony intézmény, meggyőződésem szerint országos szinten is példaértékű kezdeményezés.” Azt hiszem, teljes mértékben egyetérthetünk vele, hiszen e kis iskolai alapítvány erején felüli vállalkozásba vágott, és sikerrel vett minden akadályt, így hazánkban elsőként hozott létre ilyen intézményt. Ez, a meglehetősen egyedi színű épület ad otthont a már említett Budapesti Ifjúsági Vállalkozási Központnak (BIVÁK), melynek célja, hogy a fiatal kezdő vállalkozóknak segítséget nyújtson. „A fiatalok felkészültsége csak egy olyan épületben lehet teljes, mely maga is mindenre felkészült. A 20 inkubátorhelyiséggel, vállalkozássegítő alapítványokkal, információs szolgáltatásokkal gazdagon felszerelt Poliház ilyen épület.” Ez a néhány mondat, mely szintén a főpolgármester beszédében hangzott el, egyértelműen mutatja, hogy ennek az épületnek felkészültsége is makulátlan.

Szerdán nem csupán az immáron kész épületet „ünnepeztük”, hanem magát az elképzelést is, amelyet képvisel. Horn Gáboron kívül Demszky Gábor főpolgármester, Benedek András államtitkár, Liz Roades, a Wandsworth Youth Enterprise (ez a külföldi intézmény adta az ötletet a BIVÁK megvalósításához) kuratóriumának tagja és Korányi László az Onyx képviseletében is szólt néhány szót a Magyarországon egyedülálló kezdeményezéssel kapcsolatban. A támogató cégek és vállalatok is jelen voltak a megnyitón, s képviselőik is örömmel nyugtázták, hogy a felajánlott pénz jó helyre került. A beszédek után megcsodálhattuk az épületet minden zegzugával együtt, majd az ötödévesek büféjében kóstolgathattuk a sok finomságot. (Bánhatod, hogy nem jöttél!)

Frei Kitti

PROGRAMAJÁNLAT

Színházak:

Buda Stage: **S. Ö. R.**: Shakespeare Összes Rövidítve: február 7., 19. 19.30

Katona József színház: **A fősvény** (Molière): február 3., 6., 14., 18. 19 óra

Radnóti színház: **Anconai szerelmesek**: február 11., 16., 22. 19 óra

R.S.9. stúdiószínház: **Anne Frank naplója**: február 12., 26.

Kiállítás(ok):

Francia Intézet: **„Franciaország magyar fotósok szemével”** című kiállítás február 6-ig látható

Surányi Anna

Interjú egy aktivistával

- Téged úgy ismernek, mint a magyar hip-hop kultúra egyik legmeghatározóbb alakját. Hogy jutottál el idáig?

- 1989. környékén, amikor a rap bejött Magyarországra, engem is megfogott. Állandóan ültem a tévé előtt, és a parabola elhozta a Music TV-n keresztül a rapet. Először csak a zenék és a klippek fogtak meg, majd az angol nyelvtudásom előrehaladtával a szövegek is.

14 éves voltam, befolyásolható. Megfogtak és végül is innen jött az ötlet, hogy anti-rasszista és anti-fasiszta mozgalmakban részt vegyek, csatlakozzam hozzájuk.

- Tehát a nyilvánosság elé vitted, hogy te ezt valod?

- Igen.

- És hogyan?

- Először csak matricákkal, hogy: „Rapperek a rasszizmus ellen!”, majd következett egy fanzine, amiben bemutattam a hazai underground együtteseket. Ezeknek az együtteseknek az anti-fasiszta témájú számaikból állt össze a „Rap és punk a fasiszmus ellen” című válogatás-kazetta rap része. A punk részét egy punk haverom állította össze. Ugyanis a rapperek és punkok közös vonása, hogy tenni próbálnak valamit a fasiszmus ellen.

- Hogy terjesztették a kazettát?

- Telematricáztuk vele a várost, hogy egy postafiókon keresztül meg lehet rendelni.

- Ha jól tudom, volt valami botrány ezzel a kazettával kapcsolatban.

- Igen-igen. A megjelenése után kb. egy évvel.

- Mi volt a probléma?

- Lovas István, egy fasiszta újságíró feljelentette. Lovas István a Független Kisgazda Párt egy kijelölt újságírója. Tehát feljelentette a kazettát közzététel elleni izgatás miatt, mert az egyik punk számban ilyen szövegek voltak, hogy: „...újra üjtük majd a kulákat, minden újjazdagra várnak a gulágok...”, meg „...felkötünk majd minden rohadt Horthy-imádót!...”

- De nem csak ezek voltak.

- Igen, igazából a botrányban még benne volt az is, hogy volt egy szám, ami arról szólt, hogy kössük fel Csurkát.

- Csurka István erre mit lépett?

- Ebből nem lett semmi, mert ezt csak Csurka István indítványozhatta volna, mert ez becsületsértésnek számíthat, ezért csak az indítványozhat feljelentést, akit megsértettek. Mivel ő nem tett semmit, nem jelentettek fel.

- És ez után mi történt?

- Akkor volt ez a botrány, végül is „komplex módon” feljelentettek. A rendőrök meg is találta minket /engem és a punk haveromat /. Volt nálam házkutatás. Reggel fél 7-kor jöttek, anyám bekopogott: „Keres a rendőrség”. Kimentem, mondták hogy a „Rap és punk a fasiszmus ellen” miatt jöttek. Bejöttek, elvittek tőlem egy csomó mindent, az összes magyar underground-rap kazettámat és az összes videokazettámat is.

Tényleg nem tudom, hogy miért, de még a winchestert is kiszerezték a gépemből, és azt is elvitték! A telefonos regiszteremből kiirták az összes címet és telefonszámot, szóval az elérhetőségeket.

- De ez nem törvényellenes?

- De igen, ez teljes mértékben törvényellenes. Panaszt is tettem, de persze nem lett belőle semmi. Aztán bevittek a rendőrségre, de utána ki is engedtek.

- A cuccaidnak mi lett a sorsa?

- Azok egy hónap múlva visszakaptam, kivétel a „Rap és punk”-ot, de abból csak hat kazettát foglaltak le.

- A családod hogy viszonyult ehhez a botrányhoz?

- Teljesen semlegesén álltak hozzá. 14 éves korom óta teljesen önálló vagyok (azóta tíz év eltelt), ezt is elintézttem egyedül. Örülni nem örültek, de nem is haragudtak.

- Esetleg üzensz valamit az olvasóknak?

- WORLDPEACE!

- Kösz szépen, és botránymentes továbbiakat!

Budai Melinda

/Az interjúalany nevét személyességi jogai miatt nem közöljük le./

Emberi jogok egyetemes nyilatkozata

1. cikk Minden emberi lény szabadon születik és egyenlő méltósága és joga van. Az emberek, ésszel és lelkiismerettel bírván, egymással szemben testvéri szellemben kell hogy viseltesenek.
2. cikk Mindenki, bármely megkülönböztetésre, nevezetesen fajra, színre, nemre, vallásra, politikai vagy bármely más véleményre, nemzeti vagy társadalmi eredetre, vagyonna, születésre, vagy bármely más körülményre való tekintet nélkül hivatkozhat a jelen Nyilatkozatban kinyilvánított összes jogokra és szabadságokra. Ezenfelül nem lehet semmiféle megkülönböztetést tenni annak az országnak, vagy területnek politikai, jogi vagy nemzetközi helyzete alapján sem, amelynek a személy állampolgára, aszerint, hogy az illető ország vagy terület független, gyámság alatt áll, nem autonóm vagy szuverenitása bármely vonatkozásban korlátozott.
3. cikk Minden személynek joga van az élethez, a szabadsághoz és a személyi biztonságához.
4. cikk Senkit sem lehet rabszolgaságban, vagy szolgaságban tartani, a rabszolgaság és a rabszolga-kereskedés minden alakja tilos.
5. cikk Senkit sem lehet kínvallatásnak, avagy kegyetlen, embertelen vagy lealacsonyító büntetésnek vagy bánásmódnak alávetni.
6. cikk Mindenkinnek joga van ahhoz, hogy jogalanyiségét bárhol elismerjék.
7. cikk A törvény előtt mindenki egyenlő és minden megkülönböztetés nélkül joga van a törvény egyenlő védelméhez. Mindenkinnek joga van a egyenlő védelemhez a jelen Nyilatkozatot sértő minden megkülönböztetéssel és minden ilyen megkülönböztetésre irányuló felbujtással szemben.
8. cikk Minden személynek joga van az alkotmányban vagy a törvényben részére biztosított alapvető jogokat sértő eljárások ellen a hazai bíróságokhoz tényleges jogorvoslatért folyamodni.
9. cikk Senkit sem lehet önkényesen letartóztatni, őrizetbe venni vagy száműzni.
10. cikk Minden személynek teljesen egyenlő joga van arra, hogy ügyét független és pártatlan bíróság méltányosan és nyilvánosan tárgyalja, s ez határozza meg egyrészt jogai és kötelezettségei felől, másrészt minden ellene emelt bünyügi vád megalapozottsága felől.
11. cikk (a) Minden büntetendő cselekménnyel vádolt személyt ártatlannak kell vélelmezni mindaddig, amíg bűnösségét nyilvánosan lefolytatott perben, a védelméhez szükséges valamennyi biztosíték mellett, törvényesen megállapítják. (b) Senkit sem szabad elítélni oly cselekményért vagy mulasztásért, amely elkövetése pillanatában a hazai jog vagy a nemzetközi jog szerint nem volt büntetendő cselekmény. Ugyancsak nem szabad súlyosabb büntetést kiszabni, mint amely a büntetendő cselekmény elkövetése pillanatában volt alkalmazható.
12. cikk Senkinek magánéletébe, családi ügyeibe, lakóhelye megválasztásába vagy levelezésébe nem szabad önkényesen beavatkozni, sem pedig becsületében vagy jó hírnevében megsérteni. Minden személynek joga van az ilyen beavatkozásokkal vagy sértésekkel szemben a törvény védelméhez.
13. cikk (a) Az államon belül minden személynek joga van szabadon mozogni és lakóhelyét szabadon megválasztani. (b) Minden személynek joga van minden országot, ideértve saját hazáját is, elhagyni, valamint saját hazájába visszatérni.
14. cikk (a) Minden személynek joga van az üldözés elől más országban menedéket keresni és a más ország nyújtotta menedéket élvezni. (b) Erre a jogra nem lehet hivatkozni közönséges bűncselekmény miatti, kellőképpen megalapozott üldözés, sem pedig az Egyesült Nemzetek céljaival és elveivel ellentétes tevékenység esetében.
15. cikk (a) Minden személynek joga van valamely állampolgársághoz. (b) Senkit sem lehet sem állampolgárságától, sem állampolgársága megváltoztatásának jogától önkényesen megfosztani.
16. cikk (a) Mind a férfinak, mind a nőnek a házasságra érett kor elérésétől kezdve joga van fajon, nemzetiségen vagy valláson alapuló korlátozás nélkül házasságot kötni és családot alapítani. A házasság tekintetében a férfinak és a nőnek mind a házasság tartama alatt, mind a házasság felbontása tekintetében egyenlő jogai vannak. (b) Házasságot csak a jövőendő házastársak szabad és teljes beleegyezésével lehet kötni. (c) A család a társadalom természetes és alapvető alkotó eleme és joga van a társadalom, valamint az állam védelméhez.
17. cikk (a) Minden személynek, mind egyénileg, mind másokkal együttesen joga van a tulajdonhoz. (b) Senkit sem lehet tulajdonától önkényesen megfosztani.
18. cikk Minden személynek joga van a gondolat, a lelkiismeret és a vallás szabadságához, ez a jog magában foglalja a vallás és a meggyőződés megváltoztatásának szabadságát, valamint a vallásnak vagy a meggyőződésnek mind egyénileg, mind együttesen, mind a nyilvánosság előtt, mind a magánéletben oktatás, gyakorlás és szertartások végzése útján való kifejezésre juttatásának jogát.

19. cikk Minden személynek joga van a vélemény és a kifejezés szabadságához, amely magába foglalja azt a jogot, hogy véleménye miatt ne szenvedjen zaklatást és hogy határokra való tekintet nélkül kutathasson, átvihessen és terjeszthessen híreket és eszméket bármilyen kifejezési módon.

20. cikk (a) Minden személynek jog van békés célú gyűlekezési és egyesülési szabadsághoz. (b) Senkit sem lehet valamely egyesületbe való belépésre kötelezni.

21. cikk (a) Minden személynek joga van a hazája közügyeinek igazgatásában akár közvetlenül, akár szabadon választott képviselői útján való részvételhez. (b) Minden személynek egyenlő feltételek mellett joga van saját hazájában, közszolgálati állásokra való alkalmazásához. (c) A közhatalom tekintélyének alapja a nép akarata ez az akarat egyenlő szavazati jog és titkos szavazás vagy a szavazás szabadságát ezzel egyenértékűen biztosító eljárás alapján időszakonként tartandó tisztességes választás-son kell hogy kifejezésre jusson.

22. cikk Minden személynek mint a társadalom tagjának joga van a szociális biztonsághoz minden személynek ugyancsak igénye van arra, hogy - az államok erőfeszítései és a nemzetközi együttműködés eredményeképpen és számot vetve az egyes országok szervezetével és gazdasági erőforrásaival - a méltóságához és személyiségének szabadon való kifejlődéséhez szükséges gazdasági, szociális és kulturális jogait kielégíthesse.

23. cikk (a) Minden személynek joga van a munkához, a munka szabad megválasztásához, a méltányos és kielégítő munkafeltételekhez és a munkanélküliség elleni védelemhez. (b) Az egyenlő munkáért mindenkinek, bármilyen megkülönböztetés nélkül egyenlő bérhez van joga. (c) Mindenkinek, aki dolgozik, olyan méltányos és kielégítő fizetéshez van joga, amely számára és családja számára az emberi méltóságnak megfelelő létet biztosít és amelyet megfelelő esetben a szociális védelem összes egyéb eszközei egészítenek ki. (d) Minden személynek joga van másokkal együtt szakszervezet alakításához és érdekeinek védelme céljából szakszervezetekhez való csatlakozáshoz. 24. cikk Minden személynek joga van a pihenéshez, a szabad időhöz, nevezetesen a munka időtartamának ésszerű korlátozásához, valamint az időszakonkénti fizetett szabadsághoz.

25. cikk (a) Minden személynek joga van saját maga és családja egészségének és jólétének biztosítására alkalmas életszínvonalhoz, nevezetesen élelemhez, ruhához, lakáshoz, orvosi gondozáshoz, valamint a szükséges szociális szolgáltatásokhoz, joga van a munkanélküliség, betegség, rokkantság, özvegyiség, öregség esetére szóló, valamint mindazon más esetekre szóló biztosításhoz, amikor létfenntartási eszközeit akaratától független körülmények miatt elveszíti. (b) Az anyaság és a gyermek-

kor különleges segítséghez és támogatáshoz adnak jogot. Minden gyermek, akár házasságból, akár házasságon kívüli született, ugyanabban a szociális védelemben részesül.

26. cikk (a) Minden személynek joga van a neveléshez. A nevelésnek, legalábbis az elemi és alapvető oktatást illetően, ingyenesnek kell lennie. Az elemi oktatás kötelező. A technikai és szakoktatást általánossá kell tenni (a felsőbb tanulmányokra való felvételnek mindenki előtt - érdeméhez képest - egyenlő feltételek mellett nyitva kell állnia. (b) A nevelésnek az emberi személyiség teljes kibontakoztatására, valamint az emberi jogok és alapvető szabadságok tiszteletben tartásának megerősítésére kell irányulnia. A nevelésnek elő kell segítenie a nemzetek, valamint az összes faji és vallási csoportok közötti megértést, türelmet és barátságot, valamint az Egyesült Nemzetek által a béke fenntartásának érdekében kifejtett tevékenység kifejlődését. (c) A szülőket elsőbbségi jog illet meg a gyermekeiknek adandó nevelés megválasztásában.

27. cikk (a) Minden személynek joga van a közösség kulturális életében való szabad részvételhez, a művészetek élvezéséhez, valamint a tudomány haladásában és az abból származó jótéteményekben való részvételhez. (b) Mindenkinek joga van minden általa alkotott tudományos, irodalmi és művészeti termékkel kapcsolatos erkölcsi és anyagi érdekeinek védelméhez.

28. cikk Minden személynek joga van ahhoz, hogy mind a társadalmi, mind a nemzetközi viszonyok tekintetében olyan rendszer uralkodjék, amelyben a jelen Nyilatkozatban kinyilvánított jogok és szabadságok teljes hatállyal érvényesülhessenek.

29. cikk (a) A személynek kötelességei vannak a közösséggel szemben, amelynek keretében egyedül lehetséges a személyiség szabad és teljes kifejlődése. (b) Jogainak gyakorlása és szabadságainak élvezete tekintetében senki sincs alávetve más korlátozásnak, mint amelyet a törvény kizárólag mások jogai és szabadságai elismerésének és tiszteletben tartásának biztosítása érdekében, valamint a demokratikus társadalom erkölcsé, közrendje és általános jóléte jogos követelményeinek kielégítése érdekében megállapít. (c) Ezeket a jogokat és szabadságokat semmi esetre sem lehet az Egyesült Nemzetek céljaival és elveivel ellentétesen gyakorolni.

30. cikk A jelen Nyilatkozat egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy az valamely állam, valamely csoport, vagy valamely egyén részére bármilyen jogot adna arra, hogy az itt kinyilvánított jogok és szabadságok megsemmisítésére irányuló tevékenységet fejtsen ki, vagy ilyen cselekményt elkövessen.

Agyvelő a síneken

Ez is csak olyan nap volt, mint a többi. Nem, ez még csak nem is a szokásos volt. Általában nem nézek TV-t, de akkor épp egyedül voltam, és bizony szörnyen unatkoztam. Ezért jobb híján meglestem, mivel traktálják a közszolgálati- és kereskedelmi tévéadók a hozzám hasonlókat. "Tiltott szerelem", "Homok titkai", "Bor és hatalom" meg ehhez hasonló közkedvelt szappanoperákkal találkoztam, melyek szívszorító érzékiséggel ecsetelték a brazil és katalán multimilliárdosok nyomorúságos és gondokkal teli életét. De ez a fajta sötétség még mindig sokkal világosabb volt, mint az ez után következő.

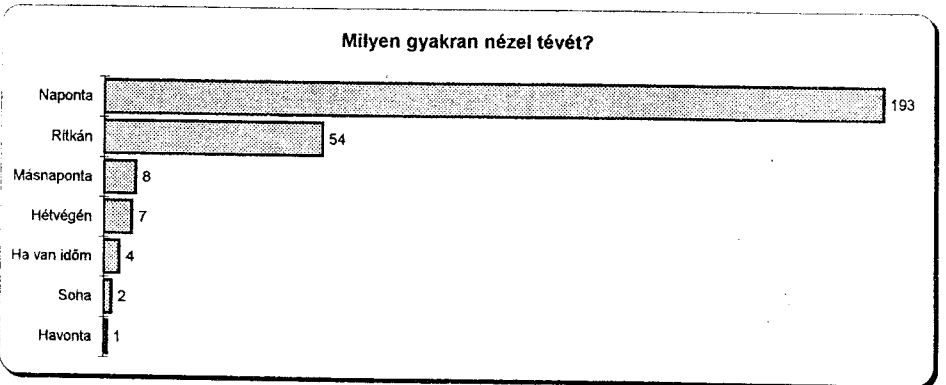
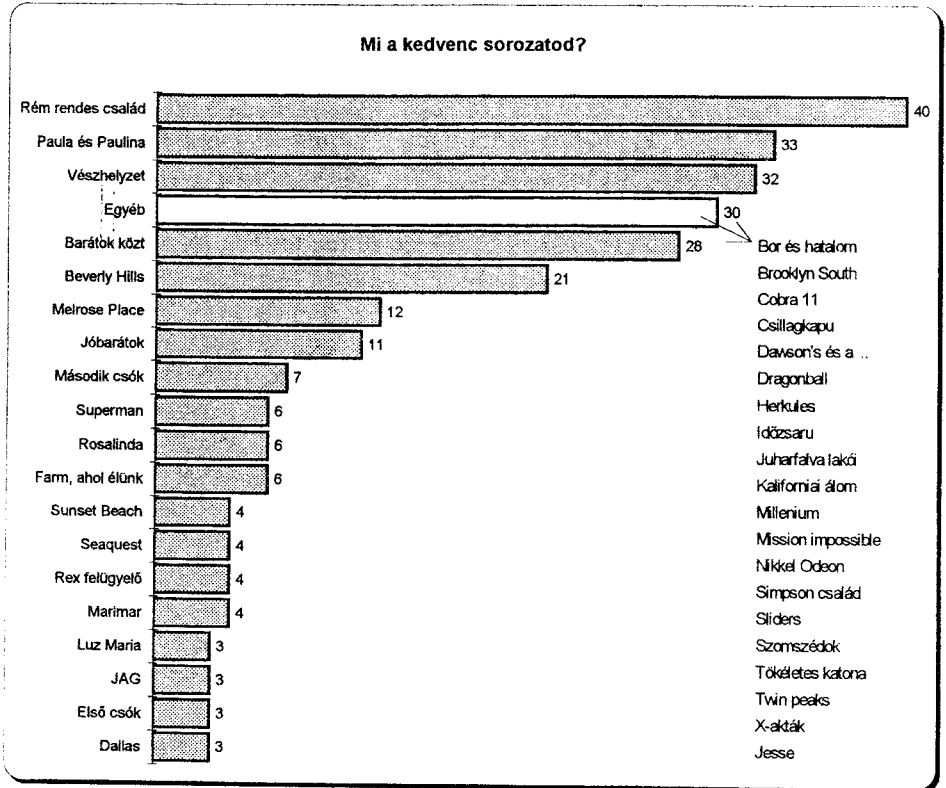
Talán a Fókusz volt, de az is lehet, hogy a Forró nyomon. Mint már említettem, ritkán nézek tévét, így végül is nekem tökmindegy. Egy rövid szőke hajú műsorvezető hölgy — akit ha férfinak nem is, de nőnek se lehetett tekinteni — felkonferált egy szörnyű balesetet, melyben — ha jól emlékszem — három ember halt meg. Egy vasúti átjáróra a piros jelzés ellenére hajtott fel egy autó, melyben egy asszony és két gyereke utazott. A vonat megy amerre a sín viszi, ezért sem kikerülni, sem megállni már nem tudott. Sajnos megtörtént a találkozás, mely következtében az autóban utazó mindhárom személy életét veszítette. Ilyen és ehhez hasonló híreket napi rendszerességgel hallunk, így a hétköznapi ember már a képernyőre sem néz, ha mondjuk a konyhában épp öt tojást ver fel egy omletthez, kedvenc hírműsorát hallgatva. Talán éppen ezért gondolhatta az operatőr, a vágó, a rendező és legfőképpen a szerkesztő, hogy egy-egy látványos manőverrel újítani kéne, hogy megőrizhessék a népszerűségüket. És most már tényleg a lényeg: az "anti-nő" konferálása után egy rövid ideig a vonatot, síneket és a roncsot láthattuk és hallhattuk a témával foglalkozó riportert, aki megdöbbenését fejezte ki a balesettel kapcsolatban. Majd pedig úgy 8-10 másodpercig az egyik áldozat sinre kilocsant agyvelejét véltem látni, majd két-három vágással később egy másikat, mely egy fa leveleire hullott. A legnézettebb tévécsatornát figyelő nézők újabb hosszú másodpercekig vizuálisan tanulmányozhatták, miként csapnak le a legyek egy-két őszi nap, a falevelekre hullott húscafatra.

Nos, én köpni-nyelni nem tudtam, hányini annál inkább. Mégis megpróbáltam kezdeni valamit magammal. Hallgattam kedvenc Dire Straits CD-met és magamhoz tértem.

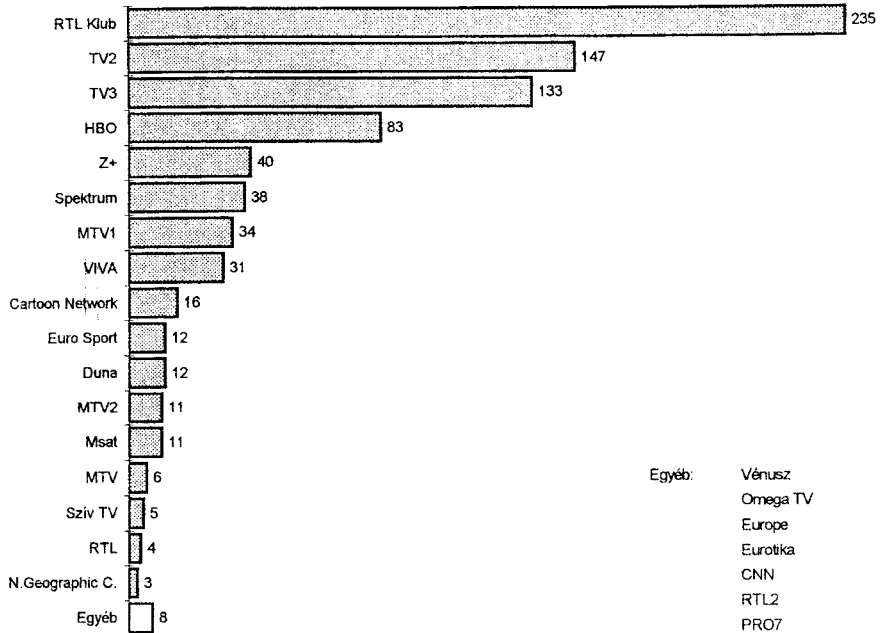
Utólag csak azon gondolkozom, hogy a számomra már rég hitelét veszített médiumok (újság, tv stb.) szenzációéhségének szab-e valami határokat. 3 évnyi tanulás és elég sok fizetett munka után egy kis túlzással állíthatom, hogy fotós vagyok. Jártam olyan helyen, olyan eseményen, mely szenzációnak számított, és a "megbízók" világosan és egyértelműen felvilágosítottak arról, hogy a **nézőt/olvasót/hallgatót ez érdekli.**

Nem tudom, mi a rosszabb: bárgyú szappanopera a szebbnél szebb, bosszúálló hölgyekkel vagy a vágóhíd. A baj az, hogy a nézőt ez érdekli.

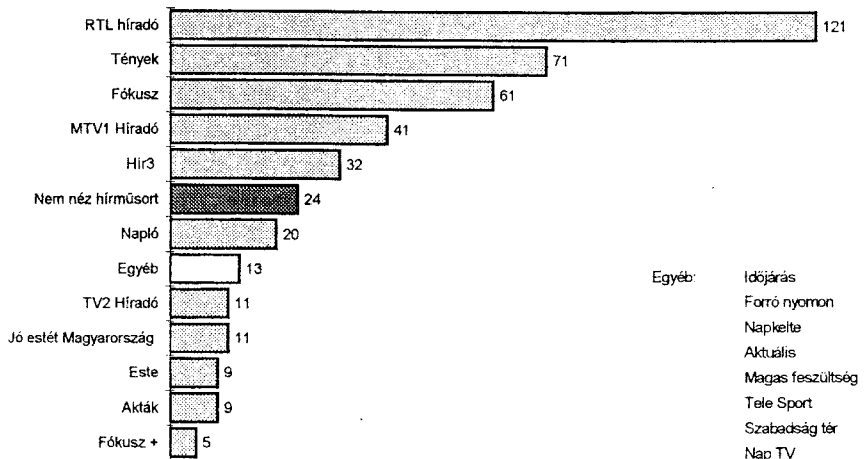
Az októberben készített POLIMÉDIA-felmérés utolsó kérdésköre a Politechnikum televíziózási szokásaival, ízlésével volt kapcsolatos. Íme a visszaérkezett 320 kérdőív válaszainak kiértékelése.

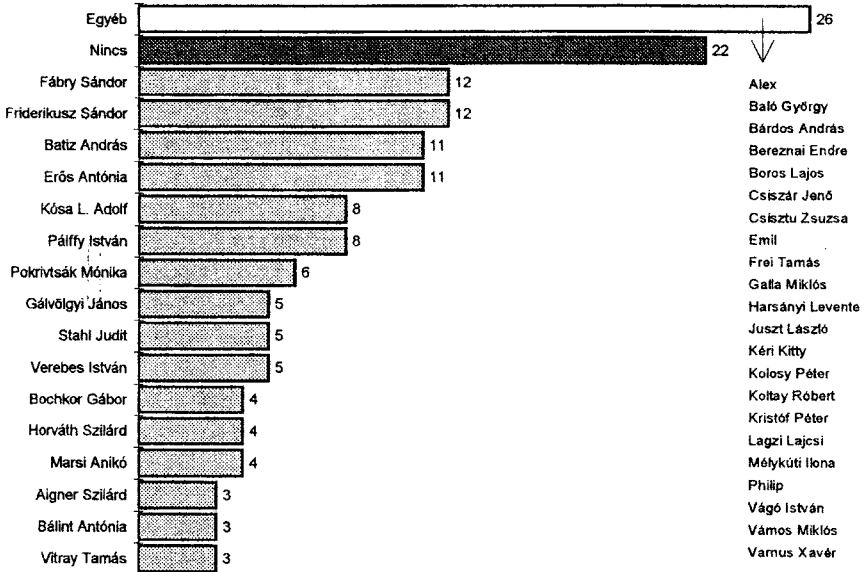
Mely tévécsatornákat kedveled?

Nézel-e hírműsort? Ha igen, melyiket?

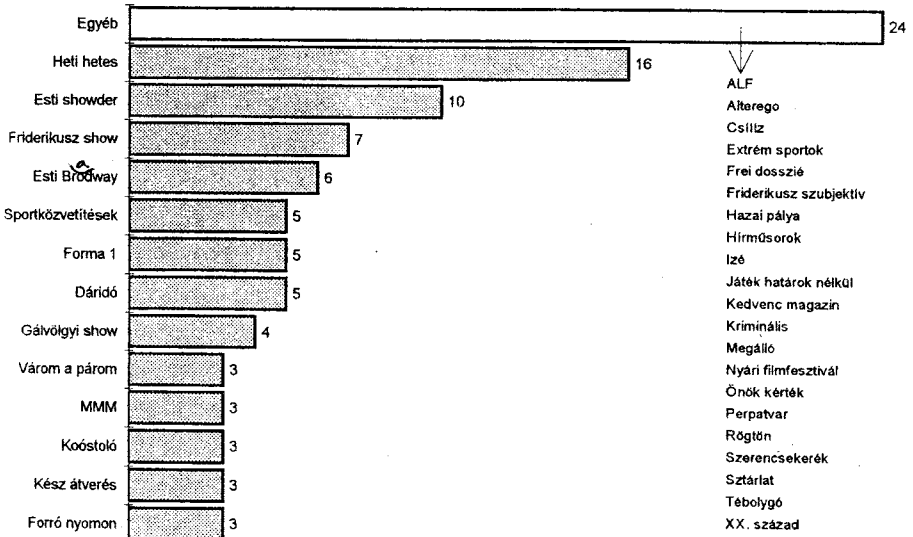

Ki a kedvenc TV-s személyiséged?

- Alex
- Baló György
- Bárdos András
- Bereznai Endre
- Boros Lajos
- Csiszár Jenő
- Csisztu Zsuzsa
- Emil
- Frei Tamás
- Galfa Miklós
- Harsányi Levente
- Juszt László
- Kéri Kitty
- Kolossy Péter
- Koltay Róbert
- Kristóf Péter
- Lagzi Lajcsi
- Mélykúti Ilona
- Philipp
- Vágó István
- Vámos Miklós
- Varnus Xavér

Mi a kedvenc TV műsorod?

- ALF
- Altarego
- Csilliz
- Extrém sportok
- Frei dosszié
- Friderikusz szubjektív
- Hazai pálya
- Hírműsorok
- Izé
- Játék határok nélkül
- Kedvenc magazin
- Kriminális
- Megálló
- Nyári filmfesztivál
- Őnök kérték
- Perpatvar
- Röglön
- Szerencsekerék
- Sztárlat
- Tébolygó
- XX. század

A KPTV-híradó ügyében

A január 6-i csütörtöki tüntetés után, melyet a KPTV híradóval szimpatizáló és a készítésében résztvevő polippolgárok prezentáltak, azt hiszem, mindnyájan felfigyeltünk egy kicsit a műsorra.

„Halódik” a KPTV? Sokáig úgy tűnt, hogy igen. Kicsit utána néztünk annak, hogy mi történik. Erről Halacskával beszéltem.

- Mióta veszel részt aktívan a KPTV híradó készítésében?

- Szeptembertől vágok és forgatok a stáb tagjaként.

- Véleményed szerint mitől csökkent ilyen drasztikus mértékben a híradó nézettsége?

Először azt gondoltam, hogy a műsorban lévő témák nem érdeklik az embereket, vagy nem olvassák a plakátokat. Az első felvetésre viszont rációfoltak a tények, hiszen a személyes meghívók hatására a legutóbbi vetítésen 90-en jelentek meg.

- Mit tettetek, hogy többen beüljenek a vetítésekre?

- Egy erős reklámkampányt csináltunk. Ez végül is több-kevesebb sikerrel be is jött. A későbbiek folyamán tüntetést csináltunk az elmúlt csütörtök minden szünetében. Itt végül is arra akartuk felhívni a figyelmet, hogy ebből az iskolából már rengeteg jó dolog eltűnt, és nem kéne hagyni, hogy a híradónak is ez legyen a sorsa. A legutóbbi vetítésre a „Gól vagy nem gól?” játékkal és személyes meghívókkal készültünk. Ez a módszer be is vált, hiszen erre a vetítésre már 90-en voltak kíváncsiak.

- Mióta tart ez a romló tendencia?

- Azóta, mióta létezik a műsor, folyamatosan csökken a nézettség. Tavaly például egyáltalán nem volt KPTV híradó. Idén pedig megpróbáltuk feléleszteni.

- Szerinted mi a célja a műsornak és kiknek szól?

- Főként az iskoláért, az iskolapolgárokért, a KÖZÉLETISÉGÉRT. Azoknak, akik nem voltak az adott eseményen hírközlés a célja, és azoknak akik ott voltak, egy felelevenítés.

Olyan műsort pedig nem lehet csinálni, ami mindenkinek tetszik, de ha valakinek építő jellegű kritikája van, vagy úgy érzi, hogy jobb műsort tudna szerkeszteni, írjon nekünk, és mi továbbbítjuk az ötleteket a stábnak.

E-mail: polip.politechnikum@mail.poli.hu

(A témával kapcsolatban ld. még a Polip-kérdőívet a következő oldalon!)

PoliMédia felmérés

Kérünk, hogy gondolkodj el az alábbi kérdéseken, válaszold meg azokat, és dobd be a kivágott-kitöltött ívet február 10-ig a Csoncsi szobájában elhelyezett Polip-gyűjtőládába! (Ne feledd, hogy a következő lapon is vannak kérdések!) Köszönjük.

a szerk.

1. Láttál-e már KPTV-híradót? Ha igen, kb. hányat?
2. Szerinted mi a célja a KPTV-híradókat készítő stábnak a filmjeikkel?
3. Mikor szakítanál időt a filmek megnézésére?
 - ebédszünetben, az A/25-ben
 - iskola után, az A/25-ben
 - tanítás előtt a bejárat folyosón
 - valamelyik 15 perces szünetben a földszinti folyosón
 - osztályidőn, a teremben
 - máskor, máshol, éspedig:
4. Szerinted mik az értékeik az elkészült híradóknak?
5. Szerinted milyen hibái vannak az eddig bemutatott filmeknek?
6. Milyen témák feldolgozását kérnéd a filmkészítő csoporttól? Mik érdekelnének?
7. Melyik politechnikai hírközlési forma (reklám) hat rád leginkább?
 - szórólap
 - plakát
 - iskolarádió
 - osztályfőnöki közlés
 - egyéb, mégpedig
8. Egyéb

Polip kérdőív

1. Szoktad-e olvasni a Polip c. lapot?

Igen

Nem

2. Mi a véleményed róla?

3. Miről olvasnál benne szívesen?

4/a. Ha önálló lap lenne, hajlandó lennél érte fizetni?
(Csak nyomdai költséget!)

Igen

Nem

4/b. Ha igen, mennyi lenne a maximum, amennyit rááldoznál?

Farsang

Elkezdődött a multságok szezonja; itt a farsang! Bár a vigasságok ideje évről évre eljön, még sincs tisztában mindenki azzal, hogy mikor kezdődik, vagy ér véget.

Az ünnepek és a böjt-időszakok évszázadok óta a különböző vallásokhoz kapcsolódnak, ám azoktól időközben el is váltak. Abban teljes egyetértés van, hogy a farsang vizkereszt után kezdődik, ám befejezésével kapcsolatban hazánkban eltérőek a vélemények. A legkülönbözőbb társadalmi rétegek által is elfogadott vallási szokások, előírások szerint a farsang húsvét előtt 40 nappal, hamvazószerdával fejeződik be. Elvileg hamvazószerda előtti napon, húshagyókedden még lehet mulatságot rendezni, ám mivel keddi napon a legritkábban szoktak bált rendezni, az utolsó farsangi rendezvényekre feltételesen előtte lévő hétfévégén kerül sor.

Helyenként, többnyire tudatlanságból vagy figyelmetlenségből, netán az üzleti érdekek mindenek fölé helyezéséből a báli szezon mélyen belenyúlik a nagyböjtbe. Ennek ellenére előbb-utóbb véget kell érnie, hiszen egész évben mégsem lehet mulatozni. Már csak azért sem, mert akkor elszállna a farsang varázsa.

JÁTÉK

Itt egy felsőtagozatos matekdolgozat Los Angeles egyik iskolájából.

Aki helyesen megoldja, és a megoldásokat a levezetéssel együtt bedobja a földszinten lévő gyűjtőláda-ba, az sorsoláson vehet részt. A sorsolás helyéről és időpontjáról a rádióból értesülhetnek.

Los Angeles School District
Felsőtagozatos Matematika Dolgozat

Név _____ Gang _____

1. Mike-nak van egy 30 töltényes pisztolya. Ahogy a highway-en kocsikra lövöldözik, 10 közül csak 6-ot talál el, és minden alkalommal 13-szor lő.
Hány lövöldözésben vehet részt anélkül, hogy újra kellene töltenie?
2. Johnnak van 2 dkg kokainja. Elad Jimminek 8 grammot \$320-ért és 2 grammot Billynek \$80-ért.
Hány dollár értékű kokainja marad meg a végén?
3. Richard 3 lányt futtat. Ha minden férfi \$65-öt fizet, hány férfit kell egy-egy lánynak felszednie, hogy Richard 800 dolláros napi kábítószer szükséglete fedezve legyen?
4. Jacob fel akarja a 25 dkg heroinját hígítani úgy, hogy 20%-kal több profitja legyen.
Mennyi "hígítószerre" van szüksége ehhez?
5. Willie \$200-at kap egy BMW lopásáért, \$50-et egy Chevroletért és \$100-at mikrobuszért. Ha lopott 2 db BMW-t és 3 mikrobuszt, hány Chevyt kell lopnia, hogy \$800-ja legyen?
6. Robert 6 évet tölt börtönben gyilkosságért. A zsákmányból a része \$10.000 volt. Ha a nő, akivel összeállt havi 100 dollárt költ, mennyi pénze marad, ha kijön a börtönből, és hány évet fog kapni ha, megöli a nőt, amiért elköltötte a pénzét?

Fordította: Pogány Krisztina

Jó szórakozást!

Sikeres fejtörést!

Szépirodalom vagy szennyirodalom???

A kérdés az: lehet-e művészetnek tekinteni Petri György költészetét, illetve lehet-e egyáltalán költészetnek tekinteni verseit? Ez akkor merült fel bennem, mikor valakinek felolvastam a következő költeményt (?), és az illetőből olyan reakciót váltott ki a vers, amit talán jobb, ha nem írok le... Ezért lettem kíváncsi, hogy más hogyan reagál majd az olvasottakra, mi lesz a véleménye?! A kérdésre persze mindenkinek magának kell válaszolni, ezért sem foglaltam állást arról, hogy én hogyan gondolom a dolgot, s mindenféle előítélet nélkül olvassátok el a verset; persze szeretném, ha a válaszokat velem is, illetve az összes olvasóval megosztanátok. De lássuk a verset:

Petri György: K. M. szerelmes éneke

„Miért nem szeretnek engem a nők?
Gyuri, mondd meg nekem, miért nem szeret
egyik
Lepedékes nyelvű, pállott picsájú
Lankadt kurva sem?
Imáimba foglalnám a nevüket,
Lihegnék, mint egy trubadur,
Kacagnék, mint egy bajzozó,
Elvinném feleségül (le van szarva!),
Miért nem szeretnek engem a nők,
Ezek a tetves kis pinamancik,
Én áhitattal ejtem ki a retkes nevüket
Minden fogmosás előtt,
És most otthagytott ez a Margit is,
Miért? Mer’ mondtam neki,
Mikor a múltkor bőgni kezdett,
Hogy fújja már ki (a szemét)
Vagy hagyja abba,
Én nem bírom a tocsogós csajokat
(az anyja halt meg neki vagy kije),
há’ most mi rosszat mondtam neki,
hogy mennyen a kurvaannyába,
mert én most dolgozom és utálok,
ahogy a szőrök recsegnek az orrában,
amikor levegőt vesz,
és ettől nem hallom a koncszuszát
gépelés közben.
Erre elment.
Ezek a szar kurvák, öregem,
Mindentől fellúzzák az orrukat.

Ez az Enikó meg - - -
Hát nem igaz!
Én szeretem
A nőket, meg nem vagyok prűd meg minden...
De háromszor láttam,
És nem le akart smárolni egy kapualjban?
Így ahogy mondom:
Nyelvespuszit ~~akar~~
Adni. Belelógatta azt a ronda nagy
Piros nyelvét a számba. És nem hord nyelvtartót
sem.
Hát megmondtam neki,
Hogy álljon meg a menet,
Előbb lakás és egzisztencia,
Aztán akarjon puszkizkodni. De akkor se velem,
Mert engem nem így neveltek.
(Pedig szerettem volna,
ha megkéri a kezem, nagyon snájdig lány volt’9,
de hiába, nálam első az elv:
mindent a szemnek,
semmit annak a ronda folyós kezének
- le akart tapizni! Hát ezt neki!
Miért nincs egy rendes nő? Aki *nincs*.
Ezek mind *vannak*: szelelnek, párolognak,
Szaguk van. Akkor is nő a hajuk,
Amikor gépelek. Pedig csak azt kérem, hogy ne.
Ez a legkevesebb.
Én tökéletesen tudok alkalmazkodni,
Mosok lábat, tisztán tartom a teflont,
Perfekt agglegény vagyok, valószínűleg
Az a baj, hogy túlságosan tisztetem
Ezt a sok riherongyot.”

Hát ez lenne a vers, amiről beszéltem, de úgy gondolom nem lehet valakinek a munkáját egy vers alapján megítélni, ezért még gyűjtöttem néhányat (kedvenceimből):

Töprengéseimből

Az rossz volna, ha volnának legyek,
Annak sem örülnék, ha puskám volna,
Mert nem tudnám, hogy mitévő legyek
A puskámmal. Ha viszont ugyanakkor
Volnának legyek s puskám – az igen!
Hunyorítás, rátartás, még jobban hunyorítás
- elmászott. Rátartás, hunyorítás,
lejjebb, kicsit! Még lejjebb, kicsit...
BUMM!
Rátartás, hunyorítás... na, persze, ha
Nincs légy, nincs puska – nincs gond.

Bosszú

Én bármit tudok, amit akarok.
Például elkezdek majd zsugorodni,
Méterarányosan, ölelkezés közben,
S kifogyok belőled. Olyan picit
Leszek, hogy a szőreid közé tudok bújni.
Összekeresel mindenütt a lepedőn,
Tüvé teszed az egész ágyneműt értem
- míg végre hajszáldrótvékony vihogást
hallasz a hasadról: miniatűr
férfiasságom himbálva ott futkosok,
és ciripelek: „Kellenék neked?”

A sertés énekeiből

1

Dohogva, mint a ép, zabálok.
Reggel van, dél van, este van.
Emészték bambán, komoran,
Langy lében lankadok nyakig.
Tócsám vizében napszilánkok
Törzsdásodnak alkonyatig.

2

Csak vakargassátok nyakam.
Én nem leszek kolbász, se hurka.
- Saját belembe töltsenek?
Minden sertés átkozza meg
Atyját, ki e világra kúrta.

(Reggel van, dél van, este van.
Már nem hagyom le mocskos ólam,
Belé hízik jó szorosan,
Csak bőrömmel rohad le rólam.)

Tamás Orsolya

Köszönet Tibornak a PoliMédia felmérések kiértékeléséért!

(ld. VI - IX. oldalak!)

Marc Chagall

*„Egy szép napon
-de hiszen a napok
mind szépek-,
mikor anyám
éppen a kenyeret vetette be
a lapáttal,
megfogtam lisztes könyökét.
-Mama...
Én festő akarok lenni.”*

(Marc Chagall)

Véleménye, de vehetjük ezt inkább egy chagalli tanácsnak is: ha valóban a dolgok jelentését akarjuk képből megfogalmazni, ne a gravitáció törvényére legyen gondunk, mert akkor a pusztá ábrázolás lesz csupán az eredmény, hanem merjünk költökké lenni, homéroszi, dantei értelemben.

Amit a költők megmertek tenni, azt művelte Chagall a festészetben. Kereste a valóságot, de nem okoskodással, mint a tudós, hanem azzal a különleges tehetséggel, amit képzeletnek neveznek.

Chagall 1887. július 7-én halva született Vityebszk külvárosában, a zsidónegyedben egy kis faházikóban. Nem akart élni - mondja. Szurkálták gombostűvel, megmártották egy vödör vízben, míg végre egy gyenge nyávgóást hallatott. Chagall anyanyelve jiddis volt, de beszélt oroszul, egyaránt tanulta a héber és a cirill írást. Művészetének mindvégig alaptémája marad a család és a vityebszki zsidó élet. Első rajzaitól a legutolsóig őrzi, újból és újból reprodukálja az alapélményt, mindazt ami gyermekkorában beleivódott. Művészetének a szülei életében nem jutott szerep, az ő életük azonban annál erősebben hatottak művészetére.

Anyjáról írja: „Tömérdek fájdalom, korán őszült haj. Szeme a könnyek egész városa.”

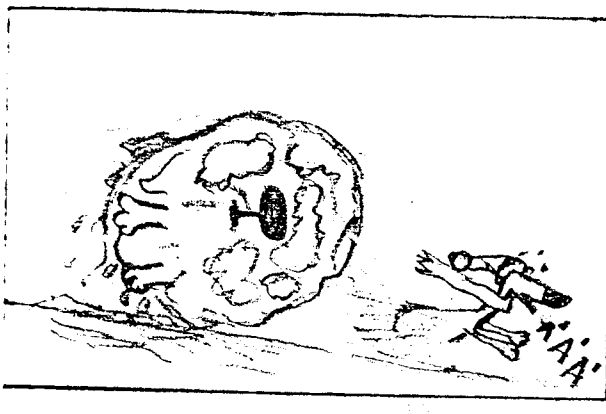
„Azt kell hinnem, hogy őbenne lappangott, őbenne bújt meg valahol a tehetségem, és mindent továbbadott nekem, csak az eszét nem.”

Chagall érzékeny, szorongó gyermek volt, bégető szeretetet érezve minden őt körülvevő ember iránt. Minden adandó lehetőséget megragadott, amely az önfejlesztés segítségére volt: hegedült, verseket írt. Nagyon szeretett aludni, de nem éjszaka, hanem reggel, amikor egy napsugár az ereszük alá ért és onnan nézett be hozzá. A vajas kenyér, mint valami örökérvényű szimbólum mindenhova, még az árnyékszékre is elkísérte őt és testvéreit. A különös élvezetet pedig az adta meg, amikor este odacsinálhattak a kerítés tövébe.

Ami a leányzókhoz való viszonyát illeti, olyan vadul tudta nézni őket, hogy a kislányok, mint akiket hipnotizáltak, követték őt az udvarukba, aztán egymás gyöttrése után elváltak. A hölgy, akit társául választott, Bellának neveztetett, szerelmük első látásra szövődött, és Bella haláláig kitarott.

(folyt. köv. a februári számban)

Debil

The title 'Debil' is written in a large, bubbly, hand-drawn font. A character wearing a Santa hat and a sled is positioned behind the letter 'i'. To the left of the title, a bear-like figure with a Santa hat is partially visible.

Képregény by Huszár András

Pályázat

PÁLYÁZAT

A Ferencvárosi Nyári Játékok Kht. és Ferencváros Önkormányzatának
Oktatási, Kulturális és Sport Bizottsága

ÖTLET-PÁLYÁZATOT HIRDET

a IX. ker. Török Pál u. 3. szám alatti, korábban **Pinceszínház** néven ismert és 2000. szeptemberétől ismét működő színház **új nevének kitalálására**.

Az új színház a Ferencvárosi Nyári Játékok Kht. irányítása alatt, a nyarankénti, Bakáts téri nagy zenés program közsínházi társaként, a rendes színházi szezonban fog működni a kamara-musical (rockzenei is), a kamara-opera és balett, a dráma, a komédia, az előadói estek, programszinesítő befogadó-színházi és diákszínházi műfajok terén.

A színház és egyben a Nyári Játékok vezetői - Miklós Tibor és Kocsák Tibor - korábban Rock Színház meghatározó művészei voltak, a hazai musical és rockopera-irodalom ismert szerzői. Új színházukat, annak művészi irányát tekintve és a szervezési- közönségkapcsolati felmérések tapasztalatait figyelembe véve, nem a korábbi Pinceszínház néven, hanem az új törekvéseket kifejező névvel szeretnék elindítani. Mivel idehaza máshol nem látható művek bemutatásra készülnek, ők maguk „a zenei és drámai különlegességek színháza” megjelölést érzik a névválasztás eligazító irányának.

A névnek - természetéből adódóan - frappánsnak, megjegyezhetőnek és az ügy egészére utalónak kell lennie.

A pályázatot kiírói a Ferencvárosban működő középiskolák körében hirdetik meg, remélve, hogy a kerület középiskoláinak diákjai és tanárai szívesen és nagy számban vesznek részt a névadás ötletének versenyében. Így nem csupán a színház, de a neve is a kerület fiataljaihoz kötődik majd.

A pályázat eredményéről neves művészekből álló zsűri dönt.

A pályázat határideje: 2000. február 15.

A pályázatokat a Ferencvárosi Önkormányzat Polgármesteri Hivatal címére: 1092 Bakáts tér 14., Pál Tibor nevére, zárt borítékban, az ötletadó nevének, iskolájának és címének feltüntetésével kérjük eljuttatni.

A pályázat díja: 100.000 Ft.- és az új színház 2000-2001. évi bemutatóira szóló családi bérlet.

Budapest, 2000. január 26.

Pál Tibor sk.
Ferencvárosi Önkormányzat
alpolgármestere

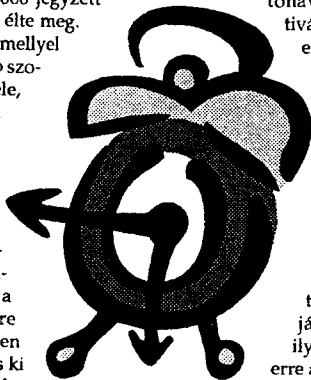
Forduló év - a tudományról folyamatos jövőidőben -

szubjektív jövőnézés

A harmadik évezred egész éves ívben fordul a sarkunkba, vannak akik már elkönnyvelik, az óvatosabbak megvárják köszöntésével 2001. január elsejét. A tudomány és technológia fejlődését figyelők is mintha valami Salvador Dali - féle vízióban élnék meg ezeket az éveket. Ha egy-egy tudományt, kutatási területet vizsgálunk, néha előreszaladni, máskor késmi látszik az idő. Ennek oka egyfelől az, hogy a kutatásokat finanszírozó államok és magáncégek üzleti érdekei folyton változnak, de néhány, a 2000. évre megálmodott felfedezésről is biztosan le kell mondanunk. Harminc évvel ezelőtt még nyeresben voltunk a természettel szemben, a „baráti” Szovjetunióban akkoriban nem csak az idő, de néhány folyam irányát is visszafordították. Talán ekkor épült egy atomerőmű Kiev mellett, ami egy csapásra megoldotta Ukrajna jó részének energetikai gondjait. A csapás később más formában is bekövetkezett, a falu nevét pedig megtanulta a világ. A világ globális kijózanodása a régi recept újírása: nekünk Csernobil kell! Az emberiség ezzel a 2000 jegyzett évvel talán még a gyerekkorát sem élte meg. Most minden új játékszer ajándék, mellyel vihogva körbefutunk egyre nagyobb szobácskánkban és addig játszunk vele, ameddig fel nem robban, meg nem mérgez, fel nem melegszik vagy tán egészen elhülyít. A természet ajándékosára kimeríthetetlen, van benne atomenergia, gyomirtószer és mesterséges ízesítő, géntechnológia és globális felmelegedés, újabb pedig Internet. A csomagokat bontogató tudósok nem mindig találják meg a használati utasításokat, vagy mire menne, addigra már valamilyen széllel bélelt kiragadta a kezükből és ki tudja mit csinál vele? Ahogy magunkat ismerem, ez a kíváncsiság és meggondolatlanság a jövőben sem fog változni, és bevallom, már előre találgatom az újabb Pandora –szelencék meglepetéseit.

Itt van mündiárt az emberi faj lényegi problémája, a paradicsomi öröklét elvesztése, mi több ennek tudatában való élet és majd a csúf halál. Tudósaink most éppen azt ígérik, hogy „ejh ráérünk arra még”! Nem az

élet értelmét kell keresnünk - mint ahogy azt némely íróember igyekezett - hanem a hosszát kell minél nagyobbra nyújtánunk. Mivel értelmes ember könnyen értelmetlennek ítélné az élet végső értelmének keresését, nézzük inkább a fonál mibenlétét! A horizonton átbukó és talán végre lenyugvó 20. század egyik legnagyobb felfedezése az élet fonalainak, a nukleinsavaknak a megismerése. A teremtés misztériuma a 3. évezred kedvenc játéka lehet, ha nem is az Internetről le-tölthető formában (de talán virtuális verzióban hamarosan ez is elérhető lesz). A Human Genom Projekt az emberi faj genetikai információjának megfajtását célozza, 23 pár kromoszómánk DNS molekuláinak nukleotid sorrendjét a világ legnagyobb biokémiai laboratóriumai-ban kutatják. A tudósok elég jól állnak, talán 3-4 éven belül „készen vagyunk” - azaz vannak. Közben azért már kiderült néhány izgalmas dolog. Katonaviselt férfiemberek ismerik a „centívágás” szokását, amikor is a leszerelés előtti időben az öreg harcos naponta levág egy centimétert a gyárilag másfél méteres szabócentiből. Az utolsó darab a szolgálat végét jelenti, ekkor az alakulatot szélnék eresztik, leszerelik. Úgy látszik, hogy szervezetünk sejtjei sem örökmotonák, ők is vagdosóssák a fonalat és előbb-utóbb fel is mondják a szolgálatot. Az életben maradáshoz a szervezet sejtjeinek meg kell újulniuk, ez rendszeres osztódások útján történik. A használat céljából legombolyított DNS fonalakat ilyenkor gondosan fel kell spulnizni az erre a célra szolgáló fehérjékre, hogy aztán testvériesen el lehessen osztani azokat az utódok között. De hogy-hogy nem, minden osztódásnál elvész egy kis darab a kromoszómák lezáró darabából. Ha ez a „telomer” szakasz végleg elfogyott, a sejt többé nem képes összecsomagolni, ekkor az osztódás helyett az öngyilkosságot (apoptózist) választja. Átlagosan 50 vágás után következnek be a sejtihalál, mind-ebből persze mi csak azt érzékeljük, hogy már megint

öregebbek lettünk. Vannak olyan sejtek, amelyek önmaguknak felmentést adnak a halálos ítélet alól, csak hogy velük a szervezet halandó egésze nem tud mit kezdeni. Ezek a rákos daganatok, amelyek egy enzimmel mindig visszafonják magukat az eredeti szállhosszúságot. A telomeráz enzim génje ismert, azt könnyen be lehet építeni akár minden sejtbe. A hallhatatlanság paradicsomi kertjének egyik kulcsát akkor találánk meg, ha az így örökéletűvé tett sejtvonalak együtt is tudnának működni a szervezet egészségét fenntartva. Addig meg kellene elégednünk néhány száz éves életkorral, de ez azért még messze van, mint Makó Matuzsálemtől.

A hosszú élet egy dolog, a másik, hogy tudunk is kell jó képet vágni hozzá. Ez néhány éven belül talán már csak pénz kérdése lesz, hiszen elhasználódott arcbőrét saját szervtenyésztéséből bárki pótolhatja. Legjobb lesz, ha még idejekorán gondolunk öregkorunkra, no persze nemcsak teste szabott nyugdíjbiztosítással, hanem néhány embrionális sejtünk idejében való lefagyasztásával. Akkor aztán semmi akadálya, hogy öregkorunkban, ha az eredeti „gyári” fődarab felmondja a szolgálatot, egy-egy vesét, májat (számjat, combot...) készíteszünk a szervtenyésztőkkel. A betegségtől sem kellene félnünk, hiszen olyan mesterséges vírusokat állíthatunk elő, amelyek az igaziakhoz hasonlóan mindenkit megfertőznek ugyan, de nem a betegséget, hanem a kórokozó elleni védelmet alakítják ki. Nem is tudom, vajon akkor az esti híradók műsoreladói mivel fogják így télvíz idején rémisztgetni az egy kis gennyes járványra mindig fogékony publikumot?

Valahol a texasi prérin van egy kis falu, annak szélén egy nagy kutatóintézet. Talán néhány év múlva minden ember ismerni fogja a település nevét? Kiev mellett már sikerült...

A szubjektív jövőnézés még folytatódni fog, addig is a fenti témáról bőveben:

[http://www.origo.hu/tudomany/élet/000123ha.html](http://www.origo.hu/tudomany/elet/000123ha.html)

veresg

KÖZELEBB A FÉRFI FOGAMZÁSÁGÍTÓ TABLETTÁHOZ

A Leicester University (Nagy-Britannia) tudósai és genovai kutatók a Nature tudományos hetilapban arról számoltak be, hogy egerekben 90%-kal csökkentették a megtermékenyítés hatékonyságát.

A genetikailag módosított kísérleti állatokban drámai módon redukálták az ondóvezeték simaizomzatának összehúzódásait serkentő folyamatokat. Az ondóvezeték simaizomzata a szervezet vegetatív idegrostokkal legsűrűbben beidegezett szövetei közé tartozik. (Az ondóvezetékben keresztül kerülnek az érett spermiumok a mellékheréből az ondóba az ejakuláció során, s a vezeték összehúzódása is segíti mozgásukat.) A hatást úgy érték el, hogy az ondóvezeték sejtjeinek felszínéről eltávolították a P2X1 jelzésű fehérjéket. E fehérjék receptoraként („jelfogó készületekként”) működnek, s az idegrendszer által kiadott utasítások vételére felelősek. Működésüket megakadályozva elérhető, hogy az ondóvezeték összehúzódásai jelentős mértékben csökkenjenek. Ennek következtében nem, vagy csak minimális mértékben kerülnek spermiumok a kilövellt ondóba.

A módszer újszerűsége, hogy nem hormonális hatások alapul, s valószínűleg az emberi ondóvezeték fehérjei esetében is alkalmazható lenne. A kutatók már több éve folytattak állatkísérleteket, de a súlyos mellékhatások miatt kudarcba fulladtak az eddigi erőfeszítések. Az új eljárásnál ilyen veszélyek nem állnak fenn: a kísérleti állatok párzási képességei és hímivarsejtjei nem sérültek. Ráadásul az eljárás ellentétes hatású változata - tehát a P2X1 fehérjék serkentése - a férfi meddőségek egy részének kezelésében is használható lehetne.

Kérdés, hogy a hölgyek maradéktalanul megbíznának-e egy ilyen hatású tablettában. Dr Sally Hope nőgyógyász (Oxford GP) szerint a felcdezés igazán izgalmas és érdekes, de a maga részéről nem tartana elég megbízhatónak egy ilyen tablettát.

A MARIHUÁNA IMMÁR BIZONYÍTOTTAN ERŐSEN RÁKKELTŐ SZER

A marihuánát fogyasztókban tizenhatoszer nagyobb valószínűséggel alakulhat ki feji vagy nyaki daganat, mint a „sima” dohányosoknál.

A Kaliforniai Egyetem kutatói elsőként jelentették be, hogy a marihuána használata bizonyítottan megnöveli különféle feji és nyaki daganatok kialakulásának kockázatát. „A legtöbb ember nem gondolja, hogy a marihuána és a rák bármiféle kapcsolatban lenne” - mondja dr. Zuo-Feng Zhang, a vizsgálatok vezetője. „Valójában a marihuánában lévő rákkeltő anyagok sokkal erősebbek a dohányfüstben lévőknél.”

Már korábbi tanulmányok is jelezték, hogy a marihuána fogyasztása olyan molekuláris változásokhoz vezethet a légutak hámszövetében, amelyek következtében rák alakul ki. Most először végeztek átfogó vizsgálatokat ennek bizonyítására, 340 személy bevonásával. A kísérletben résztvevőknek bonyolult kérdőívet kellett kitölteniük, amely marihuána- és alkoholfogyasztásukról, illetve dohányzási szokásukról faggatta őket. A válaszok alapján az egyes kockázati tényezők hatásait megfelelően szét lehetett választani, így a kiértékelésnél a marihuána használatának következményeit önmagában is tanulmányozhatták. A kísérleti alanyok közül 173 személy valamilyen feji vagy nyaki daganatban szenvedett, míg 176-an nem voltak betegek.

Az adatokból egyértelműen kiderült, hogy a rendszeres marihuána fogyasztók között - akik naponta több szálát elszívják - sokkal több a daganatos beteg, mint a „sima” dohányzók között. A marihuánában lévő anyagok ugyanis - amellet, hogy egyébként is erősen rákkeltők - lengyengítik vagy megszüntetik a sejtek azon képességét, hogy megjavítsák a genetikai

anyagban bekövetkező káros változásokat. Így a marihuánát fogyasztókban 16-szor nagyobb valószínűséggel alakulhat ki feji vagy nyaki daganat, mint aki „csak” dohányzik. A tudós szerint ezek után mindenkinek tudnia kell, hogy a marihuána szívása - akárcsak a dohányzás önmagában - rákot okozhat. A kutató azt is elmondta, hogy napjainkban nem véletlenül emelkedik az USA-ban ugrásszerűen a száj-, nyelv-, gége- és garatrákos esetek száma: a '60-as évek hippie nemzedéke most ért abba az életkorba, amikor a szervezetben eddig halmozódó elváltozások már beindíthatják a kóros sejtburjánzásokat. Egy-egy daganat kialakulása általában nem hirtelen következik be. A karcinogén (rákkeltő) anyagok folyamatosan halmozódnak a szövetekben, s egyre több változást (mutációt) okoznak a sejtek genetikai anyagában. A mai nézetek szerint számos ilyen változásnak kell felhalmozódnia, s ezután indul meg a daganat kialakulása.

Az USA-ban is a marihuána a legnagyobb mennyiségben fogyasztott könnyű drog. Becslések szerint a 12 évesnél idősebb lakosság 31 százaléka már fogyasztott vagy rendszeresen használ marihuánát. A tudományos vizsgálatok hamarosan nagyobb körben folytatódnak.

HOGY HALT MEG NAGY SÁNDOR?

A világot meghódító Nagy Sándor halálának okát a mai napig találgatják a történészek. Beszélnek mérgezésről, maláriáról, túl sok alkoholoról, legújában pedig azt állítják, hogy baktérium okozta fertőzés volt a gyilkos.

Nagy Sándor Kr. e. 323. június 10-én váratlanul halt meg Babilonban, amikor hadseregével többéves hódító hadjárat után Indiából hazafelé indult. David Oldach, a Marylandi Egyetem kutatóorvosa és Eugene Borza történész szerint Nagy Sándor tífuszban hunyt el. A tífuszt szalmonellával fertőzött ételtől vagy italtól lehet elkapni. A fertőző kór manapság is rendszeresen felüti a fejét olyan helyeken, ahol az ivóvíz szennyvízzel keveredik. Ha nem kezelik megfelelő antibiotikummal a betegeket, 20-30%-uk belehal a kórb. A források leírják, hogy Nagy Sándor hirtelen betegedett meg, s mintegy tíz napig szenvedett a halála előtt: rázta a hideg, verejtékezett, teljesen legyengült, rendkívül magas láz gyötörte, és heves fájdalmakra panaszkodott. Végül kómába esett, és nemsokára meghalt. Oldach szerint számos fertőző betegség mutat sok hasonlóságot Nagy Sándor panaszaiival, de leginkább a tífusznak felelnek meg a tünetek. A heves fájdalom a legszembeütőbb: a kutató szerint ugyanis a nem kezelt tífusztól perforálódhat a bélfal. Az elméletet támasztja alá egy fennmaradt különös legenda is: Sándor teteme - állítólag - a hőség ellenére sem indult oszlásnak néhány napig. A tífusznak van egy ritka komplikációja: bénulást okozhat, amely fokról fokra paralizálja a testet, s megbénítja a légzést. Lehetséges, hogy Nagy Sándort már akkor halottnak hitték, mielőtt a halál ténylegesen beállt volna.

Összeállította Barta Géza. Forrás: www.origo.hu

200 éves a galvánelem

A legegyszerűbb galvánelem akár egy darab almába szűrt rézlemez és egy cinklemez segítségével is elkészíthető. Az ilyen gyümölcs- vagy zöldségelem kb. 1 V feszültséget képes adni.

A galvánelem kifejezés Luigi Galvani (1737-1798) olasz anatómia professzor nevéből származik. Történt ugyanis Bolognában 1790-ben, hogy Galvani felesége náthás lett és az orvosa békacombból készült erősítő húsvest írt elő számára. A békák nyúzása során azt tapasztalták, hogy a combok összerándultak, amint a szikével hozzáérték és a közelben egy dörzselektromos gépet működtettek. A legenda szerint Galvaniné tekergette ezt a gépet (beteg?), amely akkor nagy attrakció volt. Galvani további kísérleteket is végzett, ám a jelenséget tévesen egyfajta „állati elektromosságnak” tartotta. Nem nagy csoda ez, hiszen nem fizikus, hanem anatómus volt.

1791-ben Galvani közzé tette megfigyeléseit, így a kor számos tudósa figyelt fel az érdekes jelenségre. A paviai egyetem professzora Alessandro Volta (1745-1827) is elvégezte a kísérleteket, majd egy 1792-ben írt levelében rámutatott arra, hogy a jelenség csak akkor megy végbe, ha két különböző fém érintkezik a békacombbal.

Volta sok kísérletet végzett, amelynek nyomán megépítette az első egyenáramú áramforrást, a róla elnevezett galvánelemet a Volta-oszlopot. A Volta-oszlop egymásra helyezett rézlemezektől, savval átitatott papírból vagy textíliából és rézlemezektől áll. Hasonlóan egy rakott palacsintához. Mérete és alakja miatt nem hasonlított a mai kicsi és modern zsebletepekhez, gombelémezekhez, de komoly feszültségeket lehetett vele előállítani. Minél magasabb volt az elkészített „rakott palacsinta”.

A Volta-oszlop nagy lendületet adott az elektromossággal kapcsolatos kísérleteknek, így hamarosan lehetővé vált az első vízbontás elektrolízissel. A találmányt Volta még Bonaparte tábornoknak is bemutatta és ezt több festmény is megörökítette.

Ma már egyre kisebb méretű, egyre tartósabb galvánelemek használunk. Ezek ún. *szárazelemek*, hiszen az elektrolit itt nem vizes oldat. A galvánelemek nagy része nehézfémet tartalmaz, ezért ezeket semmiképpen se dobjuk a háztartási hulladékok közé, mert a nehézfémek ionjai mérgezőek és felhalmozódnak az élő szervezetekben. Gyűjtjük őket össze és az erre a célra kialakított gyűjtőkbe dobjuk el (van ilyen a Poliban is)!

Néhány érdekes webcím:

Régi galvánelemek (Edisonian.com Museum) -

www.edisonian.com/p007batts.htm

A galvánelemek története (Duracell) -

www.duracell.com/Fun_Learning/Science/battery_science_chem.html

How Batteries Work - www.howstuffworks.com/battery.htm

Főző Attila (kemia@sulinet.hu)

Röviden a DVDről

Az 1985-ben a Sony és a Philips találmányaként megjelent a Compact Disc és a hozzá tartozó lejátszó, ami annak idején forradalmasította a zenehallgatást, majd később a számítástechnikában tett szert óriási népszerűsége. Ennek fő oka a nagy tárolókapacitás (650 MB), valamint a gyors és könnyű kezelhetőség. Nemsokára megjelentek az első CD írók, majd az újírások. A '90-es évek elején már multimédiás alkalmazások tömege használta ki a CD-k adta lehetőségeket. Az mpeg tömörítési technológiát használó videó CD-k 74 pernyi filmet tudtak tárolni VHS minőségben. Később az mpeg II. tömörítéssel már közel „broadcast” képminőséget és Dolby Surround hangot is tudtak e 12 cm-es korongokról visszajátszani, ám a közel két órás filmek így is csak 2 db diszken fértek el. Nem beszélve arról, hogy míg az mpeg technológiához nem kellett külön hardware-t vásárolnunk a számítógép szoftverből végzte a kitömörítést, addig az mpeg II.-höz már dekóderkártya kellett ami az akkori közel 50 ezer forintos árárt nézve nem volt igazán csábító alternatíva.

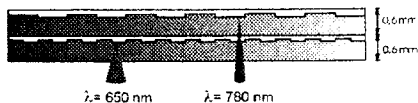
Mint látható tehát megérett az idő egy új, a kilencvenes évek elvárásainak is megfelelő új adathordozó létrehozásának.

A DVD elég nehezen született meg, az elektronikai óriáskonzernek háborúja csaknem egy évvel hosszabbította meg a megjelenését, végül is megállapodtak a szabványban és világra jöhetett a CD utódja. A DVD egy 12 cm átmérőjű, a CD-hez megszólalásig hasonló korong. Olvasásához azonban vékonyabb lézercsőnyaláb szükséges, így nagyobb tárolókapacitás érhető el. A DVD lemezek egy vagy két oldalasak lehetnek és több rétegben írhatóak, így akár 17 GB információ is elhelyezhető rajtuk. A DVD-ROMok kompatibilisek a CD-ROM olvasóval, tehát olvasásuk az összes CD formátumot. Nem kellett sok idő és a filmcégek lecsaptak az új médiumra és megszületett a DVD mindaddig legnagyobb felhasználási területe a DVD Video.

A '80-as évek óta a VHS videók vannak, a konkurens termékek nem voltak elég erősek, hogy a felszínen tudjanak maradni vagy túl drágák voltak. A DVD új lehetőségeket nyújt a házimozizás tárházában. Egy DVD lemezen az akár három órás film is elfér több, mint 500 soros felbontással, ami jobb, mint a Laserdisc lejátszóé. Egy filmhez 8 szinkronhang és 32 felirat il-

lesztható, tehát könnyen megoldható a nemzetközi forgalmazás. Koncertfilmek, valamint hm... erotikus filmek esetében több kamerazet közül is választhatunk menet közben. És akkor még nem beszéltünk a hangról ami kristálytisztá Dolby Digital, ami ma a legmodernebb és legjobb hangminőségű profi technika.

A házi videóipar a VHS formátumnál jobb minőségű és hosszabb játékkidejű médiát keresett. 1994-ben a Warner Brothers vezette Hollywood Advisory Group (Tanácsadó Csoport) az alábbi követelményeket állította fel az új adathordozóval szemben:

- egyetlen lemezre férjen el egy teljes film (135 perc);
- a kép a fogyasztói rendszereknél jobb minőségű legyen;
- Surround és egyéb jó minőségű hangrendszerekkel kompatibilis legyen;
- a lemezen 3-5 nyelvű szöveg kísérhesse a képet;
- másolás ellen védett legyen;
- több képméretarány (aspect ratio) közül lehessen választani;
- a tartalom több változata legyen a lemezen;
- legyen korhatárhoz köthető a film megnézése.

A DVD-adathordozó újdonságai

A DVD-lemez külsőre nagyon hasonlít a CD-lemezhez. Tárolási kapacitása azonban az oldalak és tárolási rétegek számától függően 7-25-szöröse a megszokott értéknek.

Az alapvető fizikai különbség a lemezek között, hogy a DVD-lemez mindig két 0,6 mm vastagságú lemezből összeragasztással készül, és mindkét oldalon tárolhat adatokat. Továbbá a technológiai fejlődésnek köszönhetően a DVD-lemez mindkét oldalán két felvételi réteg alakítható ki. Az oldalak és rétegek számának kombinálásából jött létre a DVD négy alaptípusa.

Forrás:

<http://eiplaza.toshiba.co.jp/dvd>

<http://www.panasonic.co.jp/dvd>

<http://www.ssi.com>

<http://www.dvd.hu>

<http://www.samsung.hu>

<http://www.pschoen.purespace.de/cd.dvd/index.html>

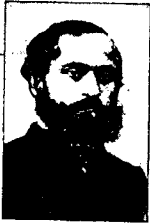
<http://www.tiszanet.hu/grunwald/archiv/homepage2/media/media.htm>

<http://www.dvdfutar.hu>

<http://www.videodiscovery.com/vdyweb/dvd/dvdfaq.html>

Paraméterek	DVD5	DVD9	DVD10	DVD17
oldalak/rétegek száma	1/1	1/2	2/1	2/2
lézercsőhullámhossz [nm]	635/650	635/650	635/650	635/650
olvasási sebesség [m/s]	3,49	3,84	3,49	3,84
kapacitás [Gb/ajt]	4,7	8,5	9,4	17

Szilágyi Zsolt (JUTA) AZZ)

Szily Kálmán
(1838–1924)

Megjelenik minden hónap 10-ikén, leg-
alább is 3/4 nagy
nyolczadéti ivnyi
tartalommal; idő-
ként eszövegküi ábrákkal illusztrálva.

TERMÉSZETTUDOMÁNYI KÖZLÖNY.

HAVI FOLYÓIRAT

KÖZERDEKŰ ISMERETEK TERJESZTÉSÉRE.

E folyóiratot a társulat tagjai az évdíj fejében kapják; nem tagok részére a Póttüzetekkel együtt előfizetési ára 12 kor.

XXXIII. KÖTET.

1901. JANUÁRIUS

377. FÜZET.

Mikor kezdődik az új század?

[...] Egy közkézen forgó könyvből, a Pallas Lexikonában olvasom, hogy már a XVIII. század kezdetén erősen vitakoztak azon, vajjon az új század az 1700-ik, vagy az 1701-ik évvel kezdődött-e, sőt hogy akkoriban tréfás emlékpéneket is vertek e felirattal: »Hört doch Wunder, im Jahre 1700 wussten die Leute nicht, wie alt sie waren!« – És taval, mikor a németek császára megparancsolta, hogy a XX-ik század 1900. januárius 1-jével kezdődjék, majd így járunk megint. Mennyit írtak s mennyit vitakoztak az emberek most is.

Nem fogok új vitát kezdeni; csak a kérdés lényegét világosítom meg.

Ez a kérdés: 1900. januárius 1-jéig hány év folyt le az időszámítás kezdete óta? Ezerkilencszáz-e, vagy pedig ezer-nyolczszázkilencvenkilencz?

I.

Menjünk vissza az időszámítás kezdetére s tegyük fel először, hogy ettől fogva még csak tíz óra mult el. Ezt az időhosszat a matematikus így írja le:

0 nap 10 óra.

Ellenben a chronológus, a ki a dátumot jelöli meg, így fogja írni:

az 1-ső napon reggel 10 órakor.

II.

Tegyük fel másodszer, hogy az időszámítás kezdete óta már egy egész nap és ezen felül 10 óra mult el, a matematikus ez időhosszat így fogja írni:

1 nap 10 óra.

A chronológus ellenben:

2-ik nap reggel 10 órakor.

III.

Tegyük fel harmadszer, hogy az időszámítás kezdete óta egy év egy hónap egy nap és ismét 10 óra mult el; ezt az időhosszat a matematikus így írja le:

1 év 1 hó 1 nap 10 óra.

A chronológus ellenben:

2-ik év II. hónapjának 2-ik napján 10 órakor.

A chronológus tehát, mikor az évszámot leírja, nem arra a kérdésre felel, hogy az időszámítás kezdete óta hány év folyt le, hanem arra, hogy azóta a hányadik év van most folyamatban? – Mikor a fejedelem azt írja: »uralkodásunk 23. évében«, ez azt teszi, hogy uralkodása kezdete óta 22 év telt el már s most van a 23-ik folyamatban. – »Millesimo quingentesimo vigesimo sexto« (a mohácsi vész éve) azt jelenti, hogy az időszámítás kezdete óta 1525 év folyt le, s az 1526-ik a folyó év.

Vagyis: a *chronológus a lefolyt évek, hónapok, napok számát egy-egy-gyel megtoldja* s mikor azt írja:

1901. év I. hónap 1-ső napja,

ezen azt érti, hogy az időszámítás kezdete óta 1900 év 0 hónap 0 nap mult el.

Ha két okos ember makacsul vitakozik valamin, bizonyosak lehetünk benne, hogy a vita onnan van, mert nem egy malomban örölnek. Más a chronológus malma s más a matematikusé.

SZILY KÁLMÁN

A TERMÉSZETES TESTMOZGÁS III. RÉSZ

A kerékpározás

A kerékpározás az egyik legkellemesebb egészségvédő sport - főleg nyáron.

Ugyanazzal az erőfeszítéssel négyszer olyan gyorsan haladtunk előre, mint a gyaloglással.

Összeköthetjük kisebb - nagyobb kirándulásokkal, élvezhetjük a szép tájat és a friss levegőt.

Az erőfeszítést illetve a pihenőszüneteket pedig kedvünk és teljesítőképességünk szerint adagolhatjuk. Ha pedig kevés időnk van, már húsz perc alatt elvégezhetjük a vérkeringést pezsdítő edzést.

A kerékpározás előnye: kitartást növelő, vérkeringést pezsdítő és erődézés is egyszerre, közben fölösleges kilóinkat is lepedálozhatjuk.

Most pedig nézzük, hogyan válhat a kerékpározás test-edzéssé.

Tervezzünk be minden másnapra fél óra biciklizést, a hétvégére pedig egy hosszabb túrát.

Kezdetben egészen kényelmesen kerékpározunk. Ez a bemelegítő edzést is helyettesíti (kétpercnyi helyben futás és szökdelés ennek ellenére jót tesz).

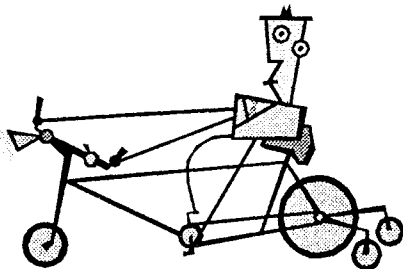
Leállás nélkül mozogjunk, a sebesség egyelőre nem számít.

Az edzés fokozása kezdetben: tízpercenként öt percen át növeljük a sebességet egészen addig, amíg bírjuk anélkül, hogy kimerülnénk. Utána folytassuk megint kellemesen.

A következő fokozás: bővítjük ki a kerékpározás időtartamát egy órára vagy ottózzuk meg a tempófázisokat - öt percig lassan, majd öt percig gyorsan biciklizünk.

Az edzést mindig legalább ötperces kényelmes pedálozással fejezzük be, lazításként.

Hajrá, bringára fel!

LÉGY A MUNKATÁRSUNK!

VÁRJUK CIKKEIDET, RAJZAIDAT,
ÖTLETEIDET. ÉRDEKLŐDJ VALAMELYIK
TERMÉSZETISMERET TANÁRNÁL!

BEKAPLAK

Pezsgős narancs-gratin

Hozzávalók: 6 tojássárgája, 200 g kristálycukor, 2 dl száraz pezsgő, 6 narancs, 4 kávéskanál porcukor

Elkészítés: Egy habütben vagy lábas-kában fehér-habosra keverjük a tojássárgákat a cukorral. Hozzáadjuk a pezsgőt, forró vízfürdőbe állítjuk az edényt, és habverővel erőteljesen kevergetve besűrítjük a krémet. Felforrnia nem szabad, mert kicsapódik a tojás!

Kivesszük a vízből a habütöt, és gyakorta megkevergetve kihűjtjük a krémet.

A narancsokat gondosan megmossuk, almaszerűen, éles késsel egészen a gyümölcs-húsig hatolva, meghámozzuk és „kifiléz-zük”.

A krémet négy kisebb, lapos, kerek tűzálló tálba simítjuk, csinosan a tetejére rendezzük a narancsgerezdeket és meghintjük 1-1 kk. porcukorral. Felhevítjük a grillsütő spirálját, néhány percre alátoljuk a tálkákat, és csak addig sütjük a narancsos krémet, amíg a cukor egy kissé meg nem pirul a tetején. Melegen, a tálkákban hagyva tálaljuk.

Megjegyzés: nemcsak különösen finom, de egyszerű és „kényelmes” vendégváró, mert minden kelléket előkészíthetünk, de csak közvetlenül a sütés/tálalás előtt tegyük a gyümölcsöt a krém tetejére, mert levet ereszt és felhígítja a krémet!

Jó étvágyat!

Össze-vissza állította: Láng Andrea

poliészter

Szerkesztő és tördelészerkesztő:

Főző Attila László

Szerkesztőség:

Közgazdasági Politechnikum

1096 Budapest, Vendel u. 3.

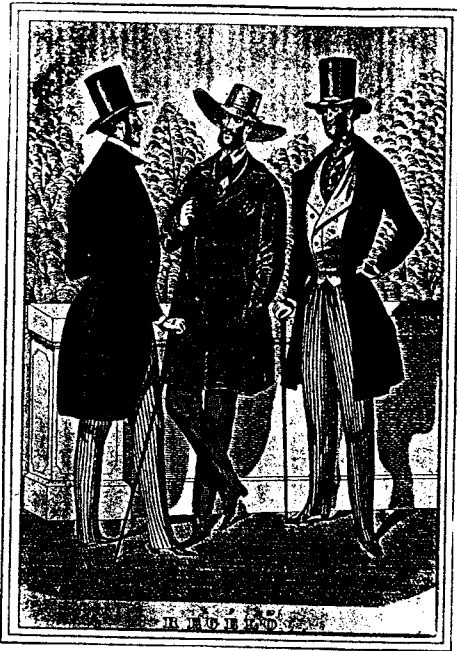
E-mail: poliieszter@mail.poli.hu

Web: www.poli.hu

Felelős kiadó: Horn Gábor

Aranyköpések

- a vizsgaidőszak után -

- Gertrudis rossz politikája Magyarország sorsa rovására ment ki.
- Gertrudis hatalmas bálokat rendez, aminek a levét az alacsonyabb rétegek isszák meg.
- Az ország gyengéledik.
- A szerelem nem jellemző a korra.
- Gertrudis akkor húzta ki a gyufát, amikor előrántja a tört.
- Gertrudis letolja Bánkot.
- Gertrudis megpróbálja megölni Bánkot, ami a saját halálába torkollott.
- A király leinti őket erről.
- Bánk nem tudta eldönteni, melyik problémával foglalkozzon és besokallt.
- Az ország helyzete pocskék, attól sérződött meg Bánk.

- Bánk maga alatt van, szerelme és gyermeke halála, büntetlensége mind-mind csődbe juttatják személyét.
- Bánk teste megmaradt, de a lelke örökre elszállt.
- Már a mű végére főhősünk életének értelmét elveszti.
- Bánk sérelmezi a királynét.
- Bánk egy jó bán.
- Quasimodo külseje egyáltalán nem megnyerő, sőt visszataszító, hiszen két váll között van a feje.
- Waldemar az örült szerelmes örütségében ugyan hasonlít Szafránra, de amaz teljesen máshogy hibbant meg.
- Az egész élete Willynek soha nem volt reáisan pozitív.
- Meghatotta a bírakat a lény viselkedése.
- Fokházba zárták.
- A fiú a nagyvárosban kietlenül bolyongott.
- Jancsi magától esett volna teherbe.
- Víz Kornél és felesége házasságok voltak.
- A cseléd, miután megölte kitaróit, nem tudta megmagyarázni, az író ezt az egyes emberekre bízta, ők találják ki, legyen egy kis fejtörés is a könyvben.
- Kosztolányi a le nem írt összes pontos rész idővel hagyott magának szabad teret az esetleges reklamációk ellen.
- A műben megtalálható ironia halom a komikum fokozását biztosítja.
- Most már érzelmesebb a szöveg azáltal, hogy több érzelem van benne.
- Tartalom nélküli tartalommal feltöltött mondatok.
- Ezek a súlyos érzések csak a hetedik fejezetben változnak szóvá.
- Olyan eszközöket használ, mint egy költő, s így a valóságosság megszűnik.
- A vers drasztikus végig feszült hangulata is romantikus vonás.
- A vers végig lelki hullámvasút.
- Valójában a mű végén sem tudhatjuk meg eme mikéntet.

A **Poliográf** béli képeket
köszönöm Szász. Katának. a szerk.

A tartalomból

Vizsgastatisztikák.....	2
Toplista.....	6
Pályázat.....	7
Kosárlabda házibajnokság.....	8
Sport pontverseny.....	9
Éremtáblázat.....	10
Sitábori szösszenetek.....	11
Kalendárium.....	12
Magyar háziverseny.....	14
Angol fejtörő.....	16
Csicsi kedves verse.....	17
Füstölő diagramok.....	18
Ajánlott irodalom.....	21
Kata kutakodik.....	33
Pályázat.....	40
PoliÉSZter.....	41/a
Aranyköpések.....	47

A 2000 FEDŐNEYŰ RÖPI-GÁLA
2000. JANUÁR 28-ÁN 16 ÓRÁTÓL
2000. JANUÁR 29-ÉN 13 ÓRA 34 PERCIG TARTOTT.
A 2000. PONTOT AZ „A” CSAPAT SZEREZTE MEG ELÉBB.
2001-BEN JÓ LESZ YELED UGYANITT LÁTSZANI!!!